

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
 Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001
 „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

KATALIKŲ TIKYBOS BENDROSIOS PROGRAMOS PROJEKTAS

Bendrosios programos projektą rengė:

Vilma Balandienė, Monika Bertašiūtė, dr.s. Danguolė Gervytė, Danutė Kratukienė, Raimonda Kuklienė, s.Raminta Rudinskaitė, s.Inga Rukaitė, Vida Šlepikienė

Turinys

1. Dalyko paskirtis	2
2. Tikslas ir uždaviniai	2
2.1. Ugdymo tikslas	2
2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai	2
2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai	2
2.4. Vidurinio ugdymo uždaviniai	2
3. Kompetencijų ugdymas dalyku.....	3
3.1. Pažinimo kompetencija	3
3.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.....	3
3.3. Kūrybiškumo kompetencija	3
3.5. Kultūrinė kompetencija.....	3
3.6. Komunikavimo kompetencija	3
3.7. Skaitmeninė kompetencija	3
4. Pasiekimų sritys	4
A. Šventojo Rašto pažinimas	4
B. Tikėjimo turinio pažinimas	4
C. Bažnyčia ir liturgija	4
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas	4
E. Asmuo ir moralė	4
5. Pasiekimų raida	6
6. Mokymo(si) turinys.....	12
6.1. Mokymo(si) turinys. 1 klasė	12
6.2. Mokymo(si) turinys. 2 klasė	13
6.3. Mokymo(si) turinys. 3 klasė	14
6.4. Mokymo(si) turinys. 4 klasė	16
6.5. Mokymo(si) turinys. 5 klasė	17
6.6. Mokymo(si) turinys. 6 klasė	18
6.7. Mokymo(si) turinys. 7 klasė	20
6.8. Mokymo(si) turinys. 8 klasė	22
6.9. Mokymo(si) turinys. 9 klasė	24
6.10. Mokymo(si) turinys. 10 klasė	26
6.11. Mokymo(si) turinys. 11–12 klasės	27
7. Pasiekimų vertinimas	31
8. Pasiekimų lygių požymiai.....	33
8.1. Pasiekimų lygių požymiai. 1–2 klasės	33
8.2. Pasiekimų lygių požymiai. 3–4 klasės	35
8.3. Pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės	38
8.4. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės	42

8.5. Pasiekimų lygių požymiai. 9–10 klasės	46
8.6. Pasiekimų lygių požymiai. 11–12 klasės	50

1. Dalyko paskirtis

Katalikų tikybos mokomasis dalykas supažindina mokinius su Šventuoju Raštu, Katalikų Bažnyčios mokymu, atveria asmeninio ryšio su Kristumi svarbą, ugdo pasitikėjimą Dievu ir gerbia asmens religinį apsisprendimą.

Tikybos mokymas yra kristocentriškas, nukreiptas į asmenį, sukurtą pagal Dievo paveikslą ir Kristaus asmens įgalintą. Mokiniai bendraudami ir bendradarbiaudami, pažindami savo asmens galias ir supantį pasaulį, formuojasi pasaulėžiūrą, gebėjimą veikti ir sąveikauti su kitais ir pasaulyje remdamiesi krikščioniškais principais.

Mokiniai skatinami kelti tikėjimo, katalikiško tapatumo, etinius, egzistencinius, socialinius, kultūrinius klausimus ir ieškoti atsakymų tikėjimo ir mokslo dialogo perspektyvoje, ieškoti Dievo ir žmogaus bendrystės raiškos visuomenėje.

2. Tikslas ir uždaviniai

2.1. Ugdymo tikslas

Remiantis Šventuoju Raštu ir Katalikų Bažnyčios doktrina, sudaryti galimybes mokyt(-s) tikėjimo tiesų, ugdyti(-s) vidujiškumą, bendruomeniškumą ir moralines nuostatas, padedančias interpretuoti ir spręsti gyvenimo klausimus tikėjimo perspektyvoje, siekiant asmenybės ūgties ir tikėjimo brandos.

2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai

Siekdami katalikų tikybos ugdymo tikslo mokiniai:

- Apibūdina Biblijos išskirtinumą, skaito, klauso ir išgirsta Dievo Žodį, žino pagrindines biblines istorijas;
- Žino pagrindines tikėjimo tiesas ir per jas identifikuoja katalikišką tapatumą;
- Apibūdina Katalikų Bažnyčią kaip bendruomenę švenčiančią tikėjimą;
- Atpažįsta savo vidujiškumą ir kuria asmeninį santykį su Dievu;
- Įvertina nuostatas ir poelgius ir juos komentuoja evangelinių vertybių perspektyvoje.

2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai

Siekdami katalikų tikybos ugdymo tikslo mokiniai:

- Suvokia Bibliją kaip tikėjimo šaltinį, atpažįsta pagrindines biblines istorijas, vardus, simbolius, reiškinius mene ir literatūroje;
- Nagrinėja Apaštalų tikėjimo išpažinimą, apibrėžia ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas;
- Apibūdina Katalikų Bažnyčios liturgiją, ją vertina, gerbia ir geba joje dalyvauti;
- Paaiškina, koks yra krikščionio pašaukimas, religinės praktikos svarba ir ieško, kaip tai taikyti gyvenime;
- Suvokia asmens vertę, kritiškai vertina ir analizuoja aktualius visuomenės klausimus, taiko socialinio Bažnyčios mokymo principus siekiant bendrojo gėrio.

2.4. Vidurinio ugdymo uždaviniai

Siekdami katalikų tikybos ugdymo tikslo mokiniai:

- Suvokia Bibliją, kaip tikėjimo šaltinį ir krikščioniško gyvenimo kelrodį, papasakoja pagrindines biblines istorijas, komentuoja jų raišką mene ir literatūroje;
- Paaiškina Tikėjimo išpažinimo teiginius, analizuoja tarpreliginio dialogo ir ekumenizmo raišką, atpažįsta žmogaus troškimą ieškoti Dievo pasaulio religijose bei kultūroje;

- Nagrinėja Katalikų Bažnyčios liturgiją, religinę praktiką, ją gerbia ir geba dalyvauti joje;
- Analizuoja krikščionio pasaulimą ir dvasinio gyvenimo raišką; svarsto katalikiškojo tapatumo klausimus šiuolaikiniame pasaulyje
- Paaiškina krikščionišką asmens sampratą, analizuoja įvairius reiškinius tikėjimo ir socialinio Bažnyčios mokymo perspektyvoje, taiko socialinio Bažnyčios mokymo principus siekiant bendrojo gėrio.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

3.1. Pažinimo kompetencija

Katalikų tikybos žinios grindžiamo teologine metodologine prieiga. Gamtos mokslų formuojamas pasaulėvaizdis yra papildomas filosofiniu- teologiniu pažinimu, dalykui būdingomis žiniomis ir iš to kylančiais gebėjimais, pamokose įsisavinama žmonijos kultūrinė patirtis. Mokiniai, kvestionuodami, vertindami ir pagrįsdami idėjas, ugdosi kritinį mąstymą. Mokiniai skatinami reflektuoti savo mokymąsi, kelti naujus klausimus ir konstruoti filosofinį-teologinį pažinimą.

3.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

Katalikų tikybos pamokose mokiniai skatinami pasitikėti savo jėgomis, prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir įsivertinti savo bei visuomenės poelgių pasekmes; ugdomas socialinis atsakingumas. Per savęs gilesnį pažinimą ugdoma savimonė, skatinama savitvarda ir atsakingas rūpinimasis psichine bei dvasine sveikata. Katalikų tikybos pamokose mokiniai ugdosi bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius.

3.3. Kūrybiškumo kompetencija

Katalikų tikybos pamokose mokiniai tyrinėja krikščionišką kultūros paveldą, identifikuoja kūrybines galimybes; generuoja idėjas ir problemų sprendimus etikos, moralės, liturgijos ir kt. pažinimo srityse. Mokiniai apmąsto savo ir kitų kūrybinius procesus ir rezultatus, ieško kūrybiškų problemų sprendimo remiantis krikščioniška morale.

3.4. Pilietiškumo kompetencija

Katalikų tikybos pamokose, nagrinėjant bendruomenės, etikos, moralės ir kitas pažinimo sritis, stiprinama pilietinė savivoka, skatinama socialinė atsakomybė ir aktyvumas. Nagrinėjamos pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms problemos ir ugdomas pilietinis angažuotumas, atsakingumas už bendruomenę. Dalyvavimas tikėjimo bendruomenėje yra siejamas su socialiniu aktyvumu ir bendruomeniškumu.

3.5. Kultūrinė kompetencija

Katalikų tikybos pamokose ugdomas kultūrinis sąmoningumas, grindžiamas krikščioniška kultūros tradicija Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Ugdomas estetiškas pažinimas ir skonis krikščioniškame mene ir muzikoje, skatinamas aktyvumas kuriant meninę raišką. Vertina ir kūrybiškai interpretuoja krikščionišką kultūrinį paveldą. Mokiniai susipažindami su kitomis religijomis ugdosi supratingumą ir tarpkultūrinį dialogą.

3.6. Komunikavimo kompetencija

Katalikų tikybos pamokose mokinys supranta įvairiomis formomis perteikiamą religinę ir etinę (moralinę) žinią, ją kritiškai vertina, interpretuoja ir pats perduoda tinkamai argumentuodamas bei paaiškindamas. Pamokose naudojamos kalbinės ir vizualinės raiškos priemonės. Mokiniais sudaromos sąlygos kurti, interpretuoti ir perduoti teologines-filosofines žinias, rasti informaciją įvairiuose informaciniuose šaltiniuose, ją patikrinti, skirti objektyvią informaciją nuo subjektyvios, etiška naudotis socialine medija.

3.7. Skaitmeninė kompetencija

Skaitmeninė kompetencija – tai mokinio gebėjimas pažinti ir įvaldyti skaitmenines technologijas, sumaniai ir atsakingai naudotis jomis mokantis, dirbant ir dalyvaujant visuomenės gyvenime. Katalikų tikybos pamokose mokiniai siekia išsiugdyti kritinį informacijos vertinimą ir jos rinkimą

skaitmeninėje erdvėje. Pasirinkti ir naudoti technologines priemones mokymosi procese. Kurti ir naudoti skaitmeniniu pavidalu perteikiama katalikų tikybos mokymosi turinį.

4. Pasiekimų sritys

A. Šventojo Rašto pažinimas

Tyrinédami Biblijos kanoną, skaitydami Bibliją ir nagrinédami jos pasakojimą susipažįsta su Apreiškimo šaltiniu ir asmeninio santykio su Dievu pagrindu. Atskleidžia Biblijos kultūrinį, istorinį paveldą, ugdomi biblinį raštingumą.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

- A1. Tyrinėja Biblijos kanono atsiradimą
- A2. Skaito ir interpretuoja Šventąjį Raštą
- A3. Nagrinėja Biblijos pasakojimą

B. Tikėjimo turinio pažinimas

Susipažįsta su Katalikų Bažnyčios mokymo tikėjimo turiniu. Atskleidžia Dieviškojo Apreiškimo svarbiausias tiesas, susipažįsta su Kristumi, kuriame Dievas pilnai save apreiškė ir atpirko žmoniją. Atpažįsta asmens atsaką į Dievo kvietimą santykiui ir randa tikėjimo sąsajas su asmenine patirtimi bei bendruomenės gyvenimu. Susipažindami su kitomis pasaulio religijomis ugdomi dialogiškumą ir santarvę.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

- B1. Išplėtoja Jėzaus kaip Atpirkėjo misijos sampratą
- B2. Paaikškina Trejybinio Dievo slėpinį
- B3. Apibūdina žmogų, kaip gebantį pažinti Dievą ir kurti santykį su Juo
- B4. Apibūdina ir gerbia skirtingas religijas ir kultūras.

C. Bažnyčia ir liturgija

Susipažįsta su Bažnyčia, kaip Dievo tauta, analizuoja tikėjimo prasmę ir jo šventimą asmens ir bendruomenės gyvenime. Įvertina Bažnyčios visuotinumą ir supranta ją kaip vietos bendruomenę.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

- C1. Apibrėžia Bažnyčią kaip Dievo tautą
- C2. Analizuoja liturgiją, geba joje dalyvauti
- C3. Įvardija ir apibūdina sakramentus, kaip Dievo malonės ženklus

D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas

Analizuodami žmogaus santykio su Dievu dinamiką yra skatinami dvasinei ūgčiai per konkrečias krikščioniškoje tradicijoje susiformavusias priemones. Susipažįsta su krikščionio „gyvenimo Dvasioje“ būdais ir prasme.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

- D1. Analizuoja žmogaus santykio su Dievu dinamiką
- D2. Aptaria gyvenimo Kristuje būdus ir geba juos pasirinkti
- D3. Pagrindžia krikščionio pašaukimą šventumui

E. Asmuo ir moralė

Tikėjimo ir Bažnyčios mokymo perspektyvoje analizuoja asmens ir bendruomenės aktualesius moralės, etikos, socialinius ir kt. klausimus. Ugdomi kritinį mąstymą priimant sprendimus ir interpretuojant įvykius bei reiškinius. Ugdoma dialogo kultūra ir pagarba asmeniui bei aplinkai.

Šios pasiekimo srities pasiekimai:

- E1. Apibrėžia žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą
- E2. Pagrindžia kūno šventumo sampratą (kūno teologija)
- E3. Priima sprendimus atsižvelgdamas į kūrinijos integralumą ir ekologinę etiką
- E4. Analizuoja ir paaiškina socialinį Bažnyčios mokymą

5. Pasiekimų raida

Pasekimas	1-2 klasė	3-4 klasė	5-6 klasė	7-8 klasė	9-10 klasė	11-12 klasė
A. Šventojo Rašto pažinimas						
A1. Tyrinėja Biblijos kanono atsiradimą	A1.3. Išskirdamas Bibliją, kaip ypatingą knygą, paaiškina skirtumus ir panašumus, nurodo Biblijos Autorių ir autorius.	A1.3. Papasakoja apie Biblijos užrašymo būdus, paaiškina jų privalumus ir trūkumus.	A1.3. Klasifikuoja Senojo ir Naujojo Testamento tekstus, atpažįsta teksto žanrą.	A1.3. Per pavyzdžius paaiškina žodines ir dvasines prasmes Biblijoje. Atpažįsta Biblijoje esančią istorinio konteksto kalbą.	A1.3. Įvardija ir paaiškina skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų, ir nusako Šventojo Rašto reikšmę Bažnyčiai ir mokslui.	A1.3. Palygina Biblijos formavimosi ir pasaulio, kultūros, literatūros istoriją
A2. Skaito ir interpretuoja Šventąjį Raštą	A2.3. Skaitydamas biblinį tekstą, suformuluoja teksto temą, aptaria atskleistas vertybes, susijusias su artimiausiu jam pažįstamu kontekstu.	A2.3. Pagal nuorodas suranda ir perskaito pateiktas Evangelijos ištraukas, siedamas jas su bibliniu kontekstu.	A2.3. Remdamasis sudėtingesniu bibliniu kontekstu apibendrina Biblijos kultūrinio paveldo svarbą, atpažintus pamokymus paaiškina.	A2.3. Bibliniame tekste atpažįsta tikėjimo žinių ir istorinį kontekstą, juos gretina, paaiškina sąsajas ir aktualumą.	A2.3. Remdamasis biblinės kultūros kontekstu, vertina kaip bibliniai tekstai daro įtaką asmeniniams ir visuomeniniams sprendimams, kelia probleminius klausimus, svarsto pateikdamas argumentus.	A2.3. Apibūdina Biblijos tekstų literatūrinę, istorinę dvasines prasmes, tyrinėja Biblijos interpretavimo pavyzdžius literatūroje, kultūroje.

A3. Nagrinėja Biblijos pasakojimą	A3.3. Įvardija žmogaus nusigręžimo nuo Dievo pasekmes ir žino Jo pažadą.	A3.3. Apibūdina pateiktų Biblijos veikėjų charakterio bruožus ir jų misiją.	A3.3. Paaiškina lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus, interpretuoja Biblijos istorijas, atpažįsta, kaip Dievas veikia istorijoje.	A3.3. Įvardina svarbiausių chronologinių įvykių seką, reikšmingus vardus ir vietas, atpažįsta simbolinę Biblijos kalbą	A3.3. Paaiškina aplinkoje matomus bibliinius simbolius, vardus ir reiškinis, susieja su biblinėmis istorijomis, kelia probleminius klausimus.	A3.3 Tyrinėja bibliinius reiškinius, vardus, simbolius analizuodami literatūros ir meno kūrinius.
B. Tikėjimo turinio pažinimas						
B1. Išplėtoja Jėzaus kaip Atpirkėjo misijos sampratą	B1.3. Paaiškina šv. Kalėdų ir šv. Velykų prasmę.	B1.3. Išskiria Jėzaus žmogiškumo ir dieviškumo bruožus.	B1.3. Tikslingai ieško informacijos apie Jėzaus Asmenį ir misiją įvairiuose šaltiniuose.	B1.3. Priskelimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus sieja su asmeniniu gyvenimu.	B1.3. Analizuoja ir lygina bibliinius tekstus apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą.	B1.3 Paaiškina žmogišką ir dievišką Jėzaus prigimtį kitų religijų kontekste, analizuoja vaizdavimo būdus meno kūriniuose.
B2. Paaiškina trejybinio Dievo slėpinį	B2.3. Pateikia Dievo kūrinių pavyzdžių ir apibūdina, koks yra Dievas.	B2.3. Padedamas daro išvadas, kaip mokslas ir tikėjimas papildo vienas kitą.	B2.3. Apibūdina ir paaiškina Dievo trejybiškumą, nurodo Švenčiausios Trejybės asmenų požymius.	B2.3. Komentuoja, kaip Šventosios Dvasios dovanos ir vaisiai keičia žmogaus gyvenimą, pateikia pavyzdžių.	B2.3. Apibūdina teisingus Dievo įvaizdžius remdamasis Biblija. Nurodo dieviškųjų Asmenų veiklą ir savitumą.	B2.3 Išplėtoja Dievo sampratą, tyrinėdami tikėjimo apibrėžimus įvairiuose kontekstuose

B3. Apibūdina žmogų, kaip gebantį pažinti Dievą ir turėti santykį su juo	B3.3. Įvardija kaip penkiais pojūčiais, pažįsta Dievo sukurtą pasaulį, paaiškina tikėjimo vaidmenį pažinime.	B3.3. Palygina, ku skiriasi tikėjimas ir pažinimas (žinojimas).	B3.3. Nuosekliai aiškina apie Dievo ir žmogaus bendrystę, nurodo stiprinimo būdus, tikėjimą įvardija kaip santykį tarp asmens ir Asmens.	B3.3. Įvardija Dievo veikimą asmeniniame gyvenime ir istorijoje, pateikia pavyzdžių	B3.3. Žino ir teisingai apibūdina mokslo ir tikėjimo santykį. Analizuoja ir komentuoja krikščioniškojo gyvenimo tikslą Amžinybės perspektyvoje.	B3.3. Apibūdina žmogaus troškimą ieškoti, pažinti ir atsiliepti į Dievo kvietimą.
B4. Apibūdina ir gerbia skirtingas religijas ir kultūras	B4.3. Paaiškina, kaip žmonių skirtumai gali tapti praturtinančiomis dovanomis, įvardija savo ir kitų žmonių teigiamas savybes.	B4.3. Paaiškina kaip žmonių tikėjimo ir kultūrų skirtumai gali tapti praturtinančiomis dovanomis.	B4.3. Klasifikuoja monoteistines ir politeistines religijas, nurodo jų skirtumus ir panašumus.	B4.3. Apibūdina krikščioniškas bažnyčias, jų istorinį atsiradimą.	B4.3. Paaiškina ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas, apibūdina susitikimų tikslą ir rezultatus.	B4.3. Lygina įvairias religijas, kultūras, pagrindžia tarpreliginio, tarpkultūrinio dialogo svarbą remdamasis savo religine ir/ar kultūrine patirtimi.
C. Bažnyčia ir liturgija						
C1. Apibrėžia Bažnyčią kaip Dievo tautą	C1.3. Įvardija, kas yra Bažnyčia if bažnyčia	C1.3. Įvardija svarbiausius šv. Mišių momentus, moka „Apaštalų tikėjimo išpažinimą”.	C1.3. Paaiškina, kas yra keliaujanti Dievo tauta, nurodo Bažnyčios atsiradimo ir augimo bruožus.	C1.3. Apibūdina Bažnyčios mokymo ir tarnavimo misiją, duoda aktualių pavyzdžių.	C1.3. Nusako krikščioniškam tapatumui kylančius iššūkius ir atsiveriančias galimybes Bažnyčios istorijoje.	C1.3. Apibūdina krikščionio misiją Bažnyčioje ir pasaulyje.

C2. Analizuoja liturgiją, geba joje dalyvauti	C2.3. Paaiškina, kodėl bažnyčia yra sakralus pastatas ir įvardija tinkamo elgesio priežastis.	C2.3. Apibūdina liturgijoje naudojamų spalvų reikšmę ir prasmę.	C2.3. Apibūdina ir paaiškina svarbiausių liturginių laikotarpių ir švenčių praktiką ir prasmę.	C2.3. Paaiškina tikėjimo šventimą, atpažįsta liturgijos gestus ir pamaldumo raišką.	C2.3. Pakomentuoja pagrindinius liturginius veiksmus.	C2.3. Analizuoja tikėjimo šventimo pavyzdžius įvairiuose kultūrinuose kontekstuose
C3. Įvardija ir apibūdina sakramentus, kaip Dievo malonės ženklus	C3.3. Papasakoja, kaip tampama krikščioniu.	C3.3. Klasifikuoja sakramentus pagal duotus požymius.	C3.3. Apibūdina sakramentų grupes ir per juos gaunamas malones.	C3.3. Paaiškina, kokia yra sakramentų kilmė, kokiomis sąlygomis ir kas gali juos priimti.	C3.3. Apibrėžia sakramentinio gyvenimo požymius ir gaunamas malones.	C3.3. Analizuoja sakramentinio gyvenimo prigimtį, charakterį ir praktiką.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas						
D1 Analizuoja žmogaus santykio su Dievu dinamiką	D1.3. Maldos formose atpažįsta kasdienio komunikavimo patirtis.	D1.3. Įvardija pagrindines maldos laikysenas.	D1.3. Vertina maldą, sieja su realiu gyvenimo kontekstu.	D1.3. Paaiškina vidinės maldos savitumą ir būdus.	D1.3. Apibūdina maldos svarbą asmens ir bendruomenės gyvenime.	D1.3. Kitiškai vertina įvairias dvasingumo formas Katalikų Bažnyčios mokymo perspektyvoje

D2 Aptaria gyvenimo Kristuje būdus ir geba juos pasirinkti	D2.3. Savais žodžiais meldžiasi tyloje.	D2.3. Įvardija, kas padeda žmogui dvasiškai augti.	D2.3. Remdamasis sąžine ir Dekalogu svarsto asmeninius veiksmus, nusako tikėjimo ir darbų vienovės svarbą.	D2.3. Paaiškina dvasinio gyvenimo dinamiką ir jam reikalingas priemones	D2.3. Analizuoja atsivertino reikšmę. Lygina savo ir šventųjų gyvenimo tikslus, dvasinio tobulėjimo būdus ir daro išvadas.	D2.3. Analizuoja katalikiškąjį tapatumą šiuolaikinio pasaulio kontekste.
D3. Pagrindžia krikščionio pašaukimą šventumui	D3.3. Įvardija, kaip galima susidraugauti su Jėzumi ir šventaisiais.	D3.3. Paaiškina, kodėl Mergelė Marija yra ypatingas asmuo žmonijos istorijoje.	D3.3. Pasakoja kelių palaimintųjų ar šventųjų gyvenimo istorijas ir jų reikšmę.	D3.3. Pasakoja tikėjimo herojų pavyzdžius. Diskutuoja apie tikėjimo reikšmę asmeniui ir tautai ribinėse situacijose.	D3.3. Kūrybiškai pateikia misijų ir įvairių pašaukimų teikiamas galimybes, savo nuomonę argumentuoja.	D3.3. Tyrinėja įvairius krikščionio pašaukimo į laimę ir šventumą kelius.
E. Asmuo ir moralė						
E1 Apibrėžia žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą	E1.3. Teikia pasiūlymus, kaip saugoti savo ir kitų gyvybę.	E1.3. Atpažįsta Dievo rūpestį žmogumi bibliiniame tekste.	E1.3. Analizuoja veiksmo ir pasekmės ryšį, iliustruoja pavyzdžiais.	E1.3. Išsako ir argumentuoja savo poziciją gyvybės klausimais.	E1.3. Įvertina „gyvybės ir mirties kultūrų“ poveikį asmens ir visuomenės gyvenimui.	E1.3. Analizuoja moralinius ir etinius sprendimus susijusius su žmogaus gyvybės verte ir neliečiamumu.
E2 Pagrindžia kūno šventumo sampratą	E2.3. Apibūdina žmogaus išskirtinumą, įvardija tik žmogui būdingus gebėjimus.	E2.3. Paaiškina, kodėl penki pojūčiai yra Dievo dovana.	E2.3. Įvardina fizinės ir dvasinės sveikatos reikšmę dalyvaujant Dievo plane.	E2.3. Paaiškina žmogaus orumo reikšmę,	E2.3. Paaiškina žmogaus lytiškumo ir meilės sampratą. Įvardija santuokos ir Santuokos	E2.3. Analizuoja žmogaus lytiškumo, meilės ir šeimos sampratą Katalikų Bažnyčios mokymo perspektyvoje.

				kuriant santykį su kitu.	sakramento prigimtį, tikslą, savybes.	
E3. Priima sprendimus atsižvelgdamas į kūrinių integralumą ir ekologinę etiką	E3.3. Siūlo būdus, kaip gali prisidėti prie rūpinimosi Dievo sukurtu pasauliu.	E3.3. Įvardija netinkamo elgesio gamtoje ir su gyvūnais, pasekmes žmogui.	E3.3. Paaiškina sąsajas tarp tikėjimo ir atsakomybės už kūrinių, pagrindžia Dievo ir žmogaus bendradarbiavimo svarbą kūrinių išsaugojime.	E3.3. Nusako ir analizuoja tikėjimo ryšį su ekologiniu atsivertimu.	E3.3. Geba išdėstyti savo požiūrį į vartotojiškumo ir globalizacijos įvykius ir reiškinius, jį pagrįsti asmenine patirtimi ir Bažnyčios mokymu.	E3.3. Pagrindžia asmens atsakomybių ribas globaliame pasaulyje, demonstruoja atsakingą elgesį ir gyvenimo būdą.
E4 Analizuoja ir paaiškina socialinį Bažnyčios mokymą	E4.3. Jėzaus darbų perspektyvoje vertina savo gerus darbus.	E4.3. Siūlo būdus, kaip atliepti į kitų žmonių poreikius.	E4.3. Pagrindžia gailestingumo veiksmus ir nuostatas.	E4.3. Paaiškina socialinio Bažnyčios mokymo principus. Apibūdina savanorystės bruožus.	E4.3. Vertina Bažnyčios socialinio mokymo principus ir pavyzdžiais paaiškina Bažnyčios socialinio mokymo esmę, susieja juos su Jėzaus mokymu.	E4.3. Aptaria visuomenėje kylančias problemas Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo perspektyvoje.

6. Mokymo(si) turinys

6.1. Mokymo(si) turinys. 1 klasė

6.1.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.1.1.1. A1 Šventasis Raštas – ypatinga knyga

Kuo skiriasi Biblija nuo kitų knygų? (Šventojo Rašto turinio svarba, pagarbus elgesys su Biblija)

Kaip Dievas kalba Biblijoje? (Dievo Žodis, Dievas kalba savo žmonėms)

Kodėl Biblija paaukuota? (Biblijos išskirtinumas)

Ar širdis turi ausis? (Kaip klausyti Dievo žodžio?)

6.1.1.2. A3 Dievas dovanoja mums pasaulį ir juo rūpinasi

Kodėl žmonės nusigręžė nuo Dievo? (Pradžios knygos pasakojimas)

Kaip Dievas laikosi savo pažadų? (Pažadas atsiųsti Gelbėtoją, Jėzaus gimimas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Biblija, Šventasis Raštas, Dievo Žodis, Adomas, Ieva, Edeno sodas, nuodėmė.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k., socialinis ugdymas, informacinės technologijos.

6.1.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.1.2.2. B1 Kalėdų žinia ir Velykų paslaptis

Ar Jėzus gimė gimdymo namuose? (Jėzaus gimimo aplinkybės ir vieta)

Ką žinome apie Jėzaus šeimą? (Šv. Šeima - Juozapas, Marija)

Kuo skiriasi atsikelti ir prisikelti? (Jėzus gyva, mirtis ir prisikėlimas)

Kaip švenčiame Velykas? (Šv. Velykų šventės prasmė ir šventimas)

6.1.2.2. B2 Dievas yra Kūrėjas ir mane kviečia kurti

Kas yra kūrėjas ir kūrinys? (Dievo kūryba ir žmogaus kūryba)

Ar aš galiu sukurti boružę? (Dievas – gyvybės davėjas)

Kaip viskas atsirado? (Pasakojimo skaitymas ir suvokimas, Pr 1,1 - 2,4)

Kodėl Dievas viską sukūrė? (Apie Dievą, kuris viską daro iš meilės, „Ir tai buvo gera“)

Ar Dievas sukūrė dinosaurus? (Pasakojimas apie Sukūrimą, Pr 1, 20-24)

6.1.2.3. B4 Esame skirtingi

Kas atsitiktų, jeigu visi būtume vienodi? (Išoriniai ir vidiniai žmonių tarpusavio skirtumai)

Kaip susidraugauti su kitokiu? (Pagarba ir kitokio asmens priėmimas)

Kuri kūno dalis yra reikalingiausia? (Nors skirtingi, bet vieni kitiems reikalingi, tarpusavio papildomumas)

Ar įmanoma nusipirkti talentą? (Talentai, gabumai, palyginimas apie talentus)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dievo Karalystė, laiminimas, Dievas visagalis, Kūrėjas, kūrinys, talentas, artimo meilė, kūnas ir siela.

Integraciniai ryšiai: socialinis ugdymas, etika, etninė kultūra.

6.1.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.1.3.1. C1 Bažnyčia: pastatas ir bendruomenė

Kas būtų, jeigu pasaulyje aš būčiau vienas? (Draugų, šeimos, klasės, bendruomenės svarba. Ką reiškia žodis bendruomenė?)

Kaip rašome žodį „bažnyčia“? („Bažnyčia“ – bendruomenė ir „bažnyčia“ – pastatas)

Kaip vadinasi žmonių grupė, kuri renkasi į artimiausią bažnyčią? (Parapijos sąvoka, susipažinimas su savo parapija)

Kas dirba bažnyčioje? (Kunigas, klebonas, katechetas/katechetė, vargonininkas/vargonininkė, patarnautojas/patarnautoja, choristai ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bažnyčia, bažnyčia, bendruomenė, parapija, kunigas, klebonas, katechetas/katechetė, vargonininkas/vargonininkė patarnautojas/patarnautoja, choristai)

Integraciniai ryšiai: etika, dailė ir technologijos, muzika, socialinis ugdymas, informacinės technologijos.

6.1.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.1.4.1. D1 Kaip žmonės meldžiasi?

Ar visko galiu prašyti Dievą? (Maldos laikysenos, kaip suformuluoti malda, prašymas sau ir kitiems reikalingos pagalbos ir pan.)

Kaip galiu melstis namuose? (Malda ryte, vakare, prie stalo, maldos kampelis, malda šeimoje)

Ar Dievas girdi visų maldas? (Užtarimo malda, melstis už artimus ir nepažįstamus žmones, prašymo, dėkojimo malda)

6.1.4.2. D2 Susitikimas su Jėzumi tyloje

Kodėl Dievas kalba tyliai? (Mažojo Samuelio malda, širdies malda, įsiklausymas, 1 Sam 3, 3b-10. 19)

Kaip nusiraminti maldai? (Nutyla kūnas, jausmai, vaizduotės panaudojimas maldai, fizinė laikysena)

Sąvokos, simboliai, vardai: Prašymo malda, dėkojimo malda, užtarimo malda, maldos kampelis, maldos laikysena.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k. muzika, socialinis ugdymas.

6.1.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.1.5.1. E1 Gyvybė neliečiama

Kokia gyvenimo dovana yra pati brangiausia? (Gyvybės vertė, pagarba savo ir kito gyvybei)

6.1.5.2. E2 Žmogus - unikalus Dievo kūrinys

Kodėl aš esu? (Dievas pažįsta, myli, nori mums laimės)

Kuo žmogus skiriasi nuo kitų būtybių, kurias sukūrė Dievas? (Žmogus pažįsta Kūrėją, mąsto, myli, gali laisvai pasirinkti, kurti)

Sąvokos, simboliai, vardai: Gyvybė, gailestingumo darbas, kūrinija, pareiga, atsakomybė.

Integraciniai ryšiai: pasaulio pažinimas, etika, socialinis ugdymas, gamtamokslinis ugdymas.

6.2. Mokymo(si) turinys. 2 klasė

6.2.2. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.2.2.1. A2 Velykų žinia Biblijoje

Kokie yra Prisikėlimo ženklai? (Nuristas akmuo, tuščias kapas, angelas, drobulės)

Kaip evangelistai kalba apie Prisikėlimą? (Prisikėlimo naratyvas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Biblija, Šventasis Raštas, Dievo Žodis, Velykos, Prisikėlimas, Nukryžiuotasis, Jeruzalė, Gelbėtojas.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k., socialinis ugdymas.

6.2.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.2.2.2. B3 Žinojimas ir tikėjimas

Ar yra kitas toks pat kaip aš? (Kiekvieno asmens unikalumas, žmogus kūniškas ir dvasinis)

Ar mokslininkai viską žino? (Kas yra mokslas ir kas yra tikėjimas)

Ką daryti, kad pažintum Dievą? (Dievas pažįstamas protu ir tikėjimu)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dievas visagalis, Kūrėjas, kūrinys, kūnas ir siela.

Integraciniai ryšiai: pasaulio pažinimas, etika, dailė ir technologijos, muzika.

6.2.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.2.3.1. C2 Bažnyčia – išskirtinė vieta

Kuo bažnyčia skiriasi nuo prekybos centro? (Bažnyčia, kaip sakralus pastatas, maldos namai)

Ar bažnyčioje yra kokios nors taisyklės? (Elgesys bažnyčioje)

Ką žmonės veikia bažnyčioje? (Liturginė malda ir asmeninė malda)

6.2.3.2 C3 Aš – krikščionis

Kokia tavo vardo istorija? (Vardo reikšmė, šventieji globėjai)

Kodėl Jėzaus vardas yra visų svarbiausias? (Pagarbus Dievo vardo tarimas)

Kaip Kristus gyvena tarp mūsų? (Tikinčiųjų bendruomenė, sakramentai, kaip susitikimo su Dievu vietos, pvz, krikštas ir Eucharistija)

Kas yra bendro tarp kryžiaus, krikšto ir krikščionio? (Kryžiaus ženklas, krikšto sakramentas, per krikštą tampama krikščioniu, vienija Jėzus Kristus)

Sąvokos, simboliai, vardai: Velykų žvakė, Bažnyčia, bažnyčia, bendruomenė, Kryžiaus ženklas, Krikštas, krikščionis, Jėzus, Kristus, Emanuelis, altorius, parapija, kunigas.

Integraciniai ryšiai: socialinis ugdymas, dailė ir technologijos, muzika, dailė ir technologijos.

6.2.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.2.4.1. D3 Šventieji - Dievo draugai

Kodėl kai kurie žmonės paveiksluose vaizduojami su lanku virš galvos? (Šventųjų vaizdavimas ikonografijoje, šventųjų paveikslai, šventasis globėjas)

Kiek yra šventųjų? (Pažintis su šventaisiais, Visų Šventųjų šventė, *pasirinktina*: Fatimos šventieji, šv. Bernadeta Subiru ir kt.)

Kaip susidraugauti su Jėzumi? (Skaityti, žiūrėti, kalbėtis)

Kuo geras skiriasi nuo švento? (Šventojo apibrėžimas, artumas Dievui)

Kaip tapti šventuoju? Ar šiais laikais būna šventųjų? (*pasirinktina*: šv. Bernadeta Subiru, Dievo tarnaitė Antuanetė Meo (Antonietta Meo), Šv. Dominykas Savio ir kt.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Aureolė, draugystė su Dievu, šventasis, Visų Šventųjų šventė, Fatimos šventieji, šv. Bernadeta Subiru, Dievo tarnaitė Antuanetė Meo (Antonietta Meo), Šv. Dominykas Savio.

Integraciniai ryšiai: dailė ir technologijos, etika, etninė kultūra, socialinis ugdymas.

6.2.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.2.5.1. E3 Esu pakviestas gėrėtis ir saugoti gamtą

Kodėl yra sakoma „gamta – visų namai“? (Dievo kūrinija, Dievą galime pažinti gamtoje)

Ar Dievas ir man patikėjo rūpintis pasauliu? (Žmogaus atsakomybė už gamtą ir žmogų, būdai gamtai saugoti)

6.2.5.2. E4 Aš galiu padėti

Ką gali mano mažos rankutės? (du - trys gailestingumo darbai kūnui (*pasirinktina*) atskleidžiant artimos aplinkos ir pasaulio skurdo, ekologines, stichines nelaimes ir pan.)

Ką gali mano maža širdelė? (du - trys gailestingumo darbai sielai (*pasirinktina*) atskleidžiant vaikų situacijas pasaulyje ir pan.)

Ar lengva dalintis? (Dalinimosi džiaugsmas, Duonos padauginimas)

Ar sunku padaryti vieną gerą darbą per dieną? (Pareiga, atsakomybė šeimoje, mokykloje)

Sąvokos, simboliai, vardai: Gyvybė, gailestingumo darbas, kūrinija, pareiga, atsakomybė.

Integraciniai ryšiai: gamtamokslinis ugdymas, etika, socialinis ugdymas, informacinės technologijos.

6.3. Mokymo(si) turinys. 3 klasė

6.3.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.3.1.1. A1 Nuo papasakotos istorijos iki knygos

Kiek papiruso lapų reikia Biblijai užrašyti? (Biblijos užrašymo būdai: nuo molinės lentelės iki skaitmenintos Biblijos)

Kaip iš kartos į kartą buvo perduodami Šventojo Rašto tekstai? (Sakytinė ir rašytinė tradicijos)

Ar pats Dievas parašė Bibliją? (Dievo įkvėpti autoriai ir jų rašymo aplinkybės)

Sąvokos, simboliai, vardai: Kanonas, papirusas, rankraštis, sakytinė ir rašytinė tradicija.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k., socialinis ugdymas.

6.3.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.3.2.2.. B1 Jėzus – žmogus ir Dievas

Ar „nazaretis“ yra tas pats kaip „kaunietis“? (Žodžio „nazaretis“ reikšmė, Jėzaus kilmė)

Ar Jėzus dėvėjo džinsus? (Jėzaus žmogiškumas: savybės ir aplinka)

Ar „Kristus“ yra Jėzaus pavardė? (Žodžio „Kristus“ reikšmė)

Kas yra Dievo Sūnus? (Jėzaus dieviškumas ir sūnystė, Jėzaus Krikštas)

Ką gali padaryti Jėzus, bet negali padaryti žmogus? (Jėzaus dieviškumas: stebuklai, demonų išvarymas.)

Ar Jėzus galėjo supykti? Dėl ko Jėzus verkė? (Jėzaus žmogiškumas: kūniška tapatybė, emocijos ir jausmai)

Kodėl krikščionys į Jėzų kreipiasi „Viešpatie“? (Audros nutildymas, Jėzaus dieviškumas, titulai, Atsimainymas, mokymas, dieviška galia)

6.3.2.2. B3 Tikėjimo grožis

Ar lengva draugauti su Jėzumi? (Draugystė su Jėzumi – valingas įsipareigojimas. Netikėjimo priežastys: neturėjo galimybės pažinti Dievo, blogos patirtys, autoriteto pasipriešinimas, paviršutiniškai pažintas tikėjimas, baimė keistis ir t.t.)

Ką pasakyčiau netikinčiam draugui apie savo tikėjimą? (Vidinis troškimas, tikėjimo perdavimas šeimoje, kūrinių didingumas, tikėjimo liudytojai, asmeninės patirtys)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dieviškumas, žmogiškumas, Viešpats, Mesijas, Kristus, Nazaretis.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k., etika, socialinis ugdymas.

6.3.3.1. C1 Bažnyčia – švenčianti bendruomenė

Ką galėčiau nuveikti bažnyčioje? (Asmeninės tikėjimo ir maldos patirtys, bendruomenė, tarnystės galimybės, dalyvavimas liturgijoje: atidžiai klausytis, melstis, giedoti ir t.t.)

6.3.3.2. C2 Liturginės laikysenos ir simboliai Šventose Mišiose (2-3 val.)

Kaip atsirado sekmadienis? (Pradžios knygos aiškinimas, Kristaus Prisikėlimas)

Ar skiriasi gimtadienio šventė nuo Šv. Mišių? (Šv. Mišių prasmė, Šv. Mišiose naudojamų spalvų, duonos ir vyno reikšmė, liturgijos pagrindinės dalys)

Kaip turiu elgtis, kai pasaulio Viešpats šv. Mišiose ateina pas mane? (Pagarbus elgesys šv. Mišiose, besimeldžianti širdis ir lūpos.

Sąvokos, simboliai, vardai: Šv. Mišios, Eucharistija, Viešpaties diena, Dievo Žodžio stalas, Žodžio liturgija, Aukos liturgija.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k., muzika, fizinis ugdymas, socialinis ugdymas.

6.3.4. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.3.4.1. D1 Maldos formos, būdai ir laikysenos

Kaip su Dievu tiesiogiai susisiekti ir pasikalbėti? (Tyli malda, draugų pokalbis, dienos peržvalga)

Dieve, ką sakai?! (Kaip išgirsti Dievą: artimųjų pagalba, žodžiai, gamta, muzika, žvilgsnis, Šventojo Rašto žodžiai, tylą, buvimas bažnyčioje, kunigo pamokymai ir t.t.)

Ar galima su Dievu kalbėtis trumpais sakiniiais? (Trumpos maldos: „Padėk man! Ačiū tau, Viešpatie! Viešpatie, palaimink mane! Jėzau, tu man reikalingas! Kur tu? Man taip liūdna! O Dieve, kaip gražu!“ Jausmai ir emocijos maldoje)

Kokia kalba kalbama Bažnyčioje? (Liturginė Bažnyčios bendruomenės kalba, simboliai, gestai, muzika, elgesys, liturgijos dialogas)

Ar Dievą galima prašyti visko? (Prasmingos ir beprasmės maldos intencijos)

Ar galiu melstis gulėdamas? (Kūno laikysena meldžiantis)

Ar Dievą galiu vadinti „tėčiu“? („Tėve mūsų“ malda, Jėzaus išmokyta malda, prašymai maldoje)

6.3.4.2. D3 Švč. Mergelė Marija – ypatingas asmuo

Kodėl maldoje kreipiamės į Mariją? (Marija – Dievo ir Bažnyčios Motina. Marijos kultas)

Kodėl Marija vadinama „Rožinio Karaliene“? (Rožinio malda, rožinio slėpiniai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Mergelė Marija, kultas, Rožinis, maldos būdai, intencija.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k., muzika, socialinis ugdymas.

6.3.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys. Moralės ir etikos mokymosi turinys

6.3.5.1. E2 Dievas leidžia pažinti pasaulį

Kokias dovanas esame gavę iš Dievo? (Pasaulio pažinimas per pojūčius, Bartimiejaus išgydymas, Mk 10, 46-52)

Ar yra šeštasis pojūtis? (Vidiniai troškimai, Dievo ilgesys, sąžinė, vidujiškumas, Jėzus ir samarietė, Jn 4,7-15)

6.3.5.2. E4 Kaip gyvena Dievo vaikai?

Kodėl palaimingiau duoti nei imti? (Aukso taisyklė, pagalba tėvams, draugams, meilės įsakymas, Jn 15,12)

Ar pastebiu kito skausmą? (Atidumas, paguoda šalia esančiam)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bartimiejus, Lozorius, raupsuotasis, gailestingumas, kūrinija, saikingumas, dorybė, ekologiniai iššūkiai, gailestingumo darbai kūnui, gailestingumo darbai sielai)

Integraciniai ryšiai: pasaulio pažinimas, etika, socialinis ugdymas.

6.4. Mokymo(si) turinys. 4 klasė

6.4.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.4.1.1. A2 Ką Šventasis Raštas man kalba šiandien?

Ar įmanoma „nulaužti“ Biblijos kodą? (Mokymasis skaityti Bibliją pagal pateiktas nuorodas)

Ar galima iškepti pyragą pagal Bibliją? (Sakinių, žodžių paieška pagal nuorodas)

Ar įmanoma pabėgti nuo Dievo? (Jonos istorija, Jonos knyga)

Ar ūgis trukdo pamatyti Jėzų? (Zachiejaus istorija, Lk 19,1-10)

„Kratas iš jų įvykdė Tėvo valią?“ (Apie klusnumą, žodžio ir veiksmo dermę, Mt 21,28-32)

6.4.1.2. A3 Tikėjimo protėviai ir karaliai Šventajame Rašte

Ar verta pasitikėti Dievu? (Abraomas, Izaokas – išėjimas, Izaoko auka, Pr 15,1-6; Pr 18,1-15.21,1-7; Pr 22,1-18)

Kiek kainuoja dubenėlis sriubos? (Ezavas ir Jokūbas, pirmgimystė Biblijoje, žmogaus vertė,)

Ar paskutinis gali būti pirmas? (Juozapas, brolių išdavystė)

Į kokį žygį Dievas pakvietė Mozę? (Pašaukimas, išėjimas iš Egipto, kelionė per dykumą)

Kas akmeniu užmušė milžiną? (Dovydo pašaukimas ir stiprybė)

Kodėl sakome: „Išmintingas, kaip Saliamonas“? (Saliamonas, išminties vertybė)

Sąvokos, simboliai, vardai: Kanonas, papirusas, rankraštis, pirmagimystė Biblijoje, auka, aukojimas, karalius ir pranašas Biblijoje, Dovydo žvaigždė, Išėjimas, Sandora, Mozė, Egiptas.

Integraciniai ryšiai: pasaulio pažinimas, lietuvių k., dailė ir technologijos, socialinis ugdymas.

6.4.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.4.2.2.. B2 Mokslo ir tikėjimo aiškinimas apie pasaulio atsiradimą.

Kaip atsirado pasaulis? (Pokalbis tarp mokslo ir Biblijos, pasaulio sukūrimo scenos mene interpretacija)

6.4.2.2. B4 Pažintis su kitomis religijomis.

Kodėl ne visi maldos namai paženklinami kryžiumi? (Religijų įvairovė, skirtumai, maldos namai, simboliai, pagarba)

Sąvokos, simboliai, vardai: Religija, bažnyčia, sinagoga, mečetė, kenesa, pagoda, religija, krikščionis, katalikas, popiežius.

Integraciniai ryšiai: pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos.

6.4.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.4.3.1. C3 Jėzus ir sakramentai

Kas yra malonė? Ar malonė yra tai, kas malonu? (Dievo malonės samprata)

Per kokius ženklus Dievas duoda savo malones? (Septyni sakramentai, jų prasmė, sakramentų simboliai)

Ar visi sakramentai yra reikalingi? (Sakramentai skirtinguose gyvenimo etapuose)

Kaip Jėzus tampa duona ir vynu? (Šv. Mišių dalys, jų pavadinimai)

Ar iš šv. Mišių išeinu sotus? (Eucharistijos sakramentas, Komunija, bendrystė su Jėzumi)

Kaip išdrįsti atlikti nusiprausti po dvasiniu dušu? (Susitikimas su pačiu Dievu per kunigą, išpažinties prasmė ir eiga, Atgailos sakramentas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Šv. Mišios, Eucharistija, Krikštas, Sutvirtinimas, Švč. Sakramentas, Komunija, Sutaikinimas, Atgaila, Išpažintis, Ligonų sakramentas, Šventimai, Santuoka, kunigas, vyskupas, klebonas, malonė, Viešpaties diena, Dievo Žodžio stalas Žodžio liturgija, Aukos liturgija.

Integraciniai ryšiai: dailė ir technologijos, muzika, socialinis ugdymas.

6.4.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.4.4.1. D2 Dvasinio gyvenimo priešai. Krikščionio gyvenimas

Ką daryti jeigu susvyruoja tikėjimas? (Pokalbis su tikinčiu žmogumi, malda, knygų apie tikėjimą skaitymas)

Ką reiškia pagunda? (Gundymai, kaip jiems pasipriešinti, Jėzaus gundymas)

Ką reiškia garbinti Dievą? (Švč. Sakramento pagarbinimas, malda prieš Švenčiausiąjį Sakramentą, Šv. Tarcizijaus pavyzdys)

Ką reiškia: tikėjimas be darbų – miręs? (Krikščionio pašaukimas tarnystei, darbas kaip malda ir malda darbuose)

Sąvokos, simboliai, vardai: Švenčiausias Sakramentas, pagunda, šv. Tarcizijus, pašaukimas tarnystei.

Integraciniai ryšiai: etika, dailė ir technologijos, socialinis ugdymas.

6.4.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.4.5.1. E1 Dievas rūpinasi žmogumi ir dovanoja gyvenimą

Kaip Dievas manimi rūpinasi? (Pasitikėjimas Dievo Apvaizda, Dievo rūpestis manimi kasdienybėje)

6.4.5.2. E3 Atsakomybė už gamtą

Kaip mes privalome elgtis su kūrinija? (Šiandienos ekologiniai iššūkiai ir sprendimai, atsakingas pasirinkimas, saikingumo dorybė, prisitaikymas prie paprastesnio gyvenimo)

Sąvokos, simboliai, vardai: kūrinija, saikingumas, dorybė, ekologiniai iššūkiai, gailestingumo darbai kūnui, gailestingumo darbai sielai.

Integraciniai ryšiai: ekologinis ugdymas, fizinis ugdymas, socialinis ugdymas.

6.5. Mokymo(si) turinys. 5 klasė

6.5.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.5.1.1. A2 Patarimai Išminties literatūroje

Ar Dievas kalbėjo patarlėmis? (Patarlių ir Siracido knygų: tėvų pamokymai vaikams, išmintis)

Ko paklaustum išminčiaus? (Patarlių ir Siracido knygų: apie darbą, dosnumą, bendravimą)

Kokią draugą norėčiau turėti? (Draugystė Biblijoje)

Koks būtų prezidentas pagal Bibliją? (Lyderystė, atsakomybė už savo šalį)

6.5.1.2. A3 Biblija paaiškina Bibliją

Koks būtų Abraomo ir Jėzaus pokalbis? (Abraomo ir Jėzaus aukos palyginimas)

Kokią navigaciją naudojo Mozė veddamas tautą? (Mozės ir Jėzaus misija, Mozė išveda tautą iš nelaisvės Egipte, Jėzus išvaduoja žmogų iš nuodėmės nelaisvės)

Kaip Evangelijas pradeda to meto „ekspertai“ ir „žurnalistai“? (Palyginti skirtingų Evangelijų pradžias. Sinoptinės Evangelijos).

Kas įvyko prie stalo vakarieniaujant su Jėzumi? (Eucharistijos įsteigimas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Senasis Testamentas, Naujasis Testamentas, Biblija, Evangelija, Mozė, Abraomas, Eucharistija, misija, Egiptas, nelaisvė, nuodėmė.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k. ir literatūra, informacinės technologijos, gamta ir žmogus, istorija.

6.5.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.5.2.2. B3 Santykis tarp Dievo ir žmogaus

Ar žmogus ieško Dievo, ar Dievas ieško žmogaus? (Prigimtinis Dievo troškimas, Dievas pasitinka žmogų)

Ar galima tiltą pastatyti vienoje upės pusėje? (Dievo ir žmogaus bendrystė)

Kodėl verta pasitikėti Dievu? (Nuo tikėjimo iki pasitikėjimo, besąlygiška Dievo meilė, Petras eina vandeniui)

Ar Jėzus yra mano draugas? („Aš jus draugais vadinu.“ Jn 15, 9-17)

Sąvokos, simboliai, vardai: Gerasis ganytojas, avių vartai, Gyvoji duona, Kelias, tiesa ir gyvenimas.

Integraciniai ryšiai: gamta ir žmogus, istorija, geografija, lietuvių k. ir literatūra, matematika.

6.5.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.5.3.1. C1 Bažnyčia – keliaujanti ir tarnaujanti bendruomenė

Ką veikė apaštalai, kai Jėzaus nebebuvo su jais? (Pirmoji apaštalų bendruomenė: bendrystė, malda, duonos laužymas, patarnavimai, misija)

Ar sunku skelbti Dievo žodį? (Šv. Paulius, pirmosios misijos, Bažnyčios augimas)

Ar pirmieji krikščionys gyveno katakombose? (Pirmųjų krikščionių persekiojimas, maldos vietos, ištikimybė Kristui)

Ar krikščionis visada turi padėti? (Bažnyčios tarnavimo misija, diakonija, artimo meilė)

Ar šiais laikais yra riterių? (Bažnyčios karitatyvinės veiklos ir organizacijos, savanorystė, judėjimai, *pasirinktinai*: Caritas, Maltos ordinas, Patria, Samariečiai, jaunieji misionieriai ir pan.)

Sąvokos, simboliai, vardai: apaštalai, šv. Paulius, liturgija, liturginiai metai, Kalėdos, Velykos, sakramentai, katakombos.

Integraciniai ryšiai: gamta ir žmogus, matematika, istorija, geografija, technologijos, dailė, etninė kultūra.

6.5.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.5.4.1. D1 Malda Šventajame Rašte ir su Šventuoju Raštu

Kaip žmogui ateina į galvą melstis? (Per maldą Dievas dovanoja savo artumą)

Ar nelaimė išmoko melstis? (Malda kritinėse situacijose, Jėzaus malda mirties akivaizdoje)

Ar žmogus gali būti kurčias Dievui? (Vidinė laikysena: „Kalbėk, Viešpatie“, pvz. Samuelio pašaukimas)

Ar malda gali įkyrėti Dievui? (Ištverminga malda, pvz. Abraomo užtarimo malda)

Ką kalbėčiau, jeigu būčiau prie stalo su Jėzumi? (Eucharistijos įsteigimo tekstų supratimas ir/ar meditacija)

Kaip Jėzus meldėsi? (dykumoje, nuošalioje vietoje, šventykloje, kreipinys į Tėvą)

6.5.4.2. D3 Švč. Mergelė Marija - ypatingas asmuo

Ar galima Mariją sutikti kelyje? (piligrimystė, Aušros vartų Mergelės Marijos paveikslas, Marijos apsireiškimas Šiluvoje, Marijos apsireiškimas Lurde ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Malda, piligrimystė, Švč. Mergelė Marija, Šiluva, Aušros vartai, Lurdas.

Integraciniai ryšiai: žmogus ir gamta, matematika, istorija.

6.5.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.5.5.1. E1 Rizikingas elgesys

Kas nutinka, kai atsigeriu iš netikro džiaugsmo ir laimės šaltinio? („Šiandien padėjau prieš tave gyvenimą ir gerovę, mirtį ir pražūtį“ Įst 30,15, žalingi įpročiai ir elgsena, jų pasekmės)

Kur yra tikrosios laimės šaltinis? (Dievas - laimės šaltinis, atsivertimų pavyzdžiai, pakeistas gyvenimas.)

6.5.5.2. E2 Dievas įgalina aktyviai veikti (sveikata)

Ar sveikata padeda aktyviai dalyvauti Dievo plane? (Fizinė ir dvasinė sveikata, pagarba savo ir kito kūnui ir sveikatai, sveika gyvensena).

Sąvokos, simboliai, vardai: atsivertimas.

Integraciniai ryšiai: gyvenimo įgūdžių programa, informacinės technologijos, etika

6.6. Mokymo(si) turinys. 6 klasė

6.6.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.6.1.1. A1 Biblija - kaip biblioteka

Nuo poezijos iki detektyvo. (Žanrai, pasakotojai, kontekstai)

Ar Biblija dar rašoma? (Kanono susiformavimas, Senojo ir Naujojo Testamento knygų išbaigtumas)

Ar įmanoma perskaityti visas bibliotekos knygas? (Knygų skaičius, Biblijos kalbos)

Sąvokos, simboliai, vardai: Senasis Testamentas, Naujasis Testamentas, Biblija, Evangelija, Kumranas, 73 Biblijos knygos, kanonas, pergamentas, papirusas.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k.ir literatūra, istorija, etika, gyvenimo įgūdžių programa.

6.6.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.6.2.2. B1 Jėzus pristato save

Kaip Jėzus gali būti ir Dievas, ir žmogus tuo pačiu metu? (Jėzaus žmogiškumas ir dieviškumas, Petro išpažinimas ir Atsimainymas)

Kokia Jėzaus misija žemėje? (Dievo karalystės skelbimas, Išganymas, Atpirkimas)

Ką istorijos mokslas žino apie Jėzų? (Istoriniai faktai Evangelijose)

Ką apie Jėzų evangelistai papasakoja daugiau už istorikus? (Tikėjimo Jėzus)

Kaip Jėzus save pristato? (Gerasis ganytojas, avių vartai, gyvoji duona, kelias, tiesa ir gyvenimas)

6.6.2.2. B2 Švenčiausios Trejybės slėpinys

Ar įmanoma žmogaus protu atskleisti, kad Dievas yra Trejybė? (Švč. Trejybės samprata)

Kokia yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios bendrystė? (Švč. Trejybės slėpinio aiškinimas, meilės ryšys, simboliai ir vaizdavimo būdai: trilapis dobilas, A. Rubliovo ikona)

6.6.2.3. B4 Didžiosios pasaulio religijos

Kokios yra didžiosios pasaulio religijos? (Judaizmas, krikščionybė, islamas, budizmas, hinduizmas)

Kodėl yra tiek daug religijų? (Įgimtas Dievo troškimas)

Ar galima garbinti daug dievų? (Monoteizmas, politeizmas)

Kuo tiki kitų religijų atstovai? (Pagrindiniai didžiųjų pasaulio religijų principai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Gerasis ganytojas, avių vartai, Gyvoji duona, Kelias, tiesa ir gyvenimas, misija, Išganymas, monoteizmas, politeizmas, judaizmas, krikščionybė, islamas, budizmas, hinduizmas

Integraciniai ryšiai: dailė, geografija, istorija.

6.6.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.6.3.1. C2 Liturginių metų ciklas

Kada Bažnyčia švenčia naujuosius metus? (Liturginiai metai)

Kam reikia Bažnyčioje kalendoriaus? (Jėzaus gyvenimo ir Išganymo atspindys liturginiuose metuose)

Ar kunigo mėgstamiausia spalva žalia? (Liturginis eilinis laikas, sekmadieniai, šventųjų minėjimai)

Kaip švenčiame Jėzaus gimtadienį bažnyčioje? (Liturginis Advento ir Kalėdų laikas, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

Kodėl bažnyčioje galvas barsto pelenais? (Liturginis Gavėnios laikas, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

Kas svarbiau: kiaušinis ar Prisikėlimas? (Liturginis Velykų laikas, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

6.6.3.2. C3 Sakramentų prasmės ir šventimas

Po kokių ženklų esu gimęs? (Įkrikščioninimo sakramentai: krikštas, Eucharistija, sutvirtinimas, sakramentų šventimas, sąlygos ir gaunama malonė)

Ar šiais laikais yra tarnų? (Tarnavimo sakramentai: kunigystė, santuoka, sakramentų šventimas, sąlygos ir gaunama malonė)

Ar yra išeitis su Dievu beviltiškoje situacijoje? (Gydymo sakramentai: atgailos, ligonių, sakramentų šventimas, sąlygos ir gaunama malonė)

Ar egzistuoja „stalo etiketas“ Bažnyčioje? (apie elgesį Mišiose, liturgija, liturginiai indai, malda, gestai ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Liturginiai metai, eilinis laikas, Kalėdų laikas, Velykų laikas, įkrikščioninimo sakramentai, tarnavimo sakramentai, gydymo sakramentai.

Integraciniai ryšiai: dailė, technologijos, etninė kultūra.

6.6.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.6.4.1. D2 Dekalogas, Kalno pamokslas – kaip dvasinis kelias

Kodėl Dievui svarbu, kaip aš gyvenu? (Laimės žmogui troškimas ir dovanojimas)

Kokius įsakymus mums davė Dievas? (Dešimt Dievo įsakymų, kaip kelrodis dvasiniame gyvenime ir asmeniniame augime)

Kaip žinoti, ar elgiuosi gerai, ar blogai? (Sąžinė, vidinis balsas)

Kokią laimę žada Jėzus? (Kalno pamokslas)

Ar Jėzus laimina tik nelaimingus? (Tikroji palaiminimų prasmė)

6.6.4.2. D3 Šventieji – „alter Jesus“

Ar šventieji mėgdžiojo Jėzų? (Šventųjų gyvenimas su Jėzumi ir tapimas panašiu iš meilės, *pasirinktinai*: Šv. Pranciškus Asyžietis, pal. Karlas Akutis (Carlo Acutis)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dešimt Dievo įsakymų, Dekalogas, Kalno pamokslas sąžinė, šventieji.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k. ir literatūra, istorija, geografija, dailė, technologijos.

6.6.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.6.5.1. E3 Krikščioniškas požiūris į kūriniją

Kas labiausiai pažeidžia mūsų santykį su savimi pačiu, kitu, gamta ir Dievu? (Nedorybės, ydos)

Kodėl krikščionių santykis su gamta ir aplinka yra ypatingas? (Žmogus – Kūrėjo bendradarbis, bendrystė tarp visų Dievo kūrinijų)

6.6.5.2. E4 Gailestingumo pavyzdžiai Šv. Rašte ir šventųjų gyvenimuose

Ar gailestis ir gailestingumas yra tas pats? (Žodžio „gailestingumas“ prasmė, Dievo gailestingumas Biblijoje. *Pasirinktinai*: Gailestingasis samarietis, Beširdis tarnas, Sūnus palaidūnas)

Ar gailestingumo darbams pakviesti tik šventieji? (Gailestingumo darbai artimui, *pasirinktinai*: Šv. Motina Teresė, Šv. Vincentas Paulietis)

Ką reiškia: „Mylėk ir daryk ką nori“? (Šv. Augustinas, asmeniniai gailestingumo pavyzdžiai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Fizinė sveikata, dvasinė sveikata, ydos, gailestingumas, Sūnus palaidūnas, Gerasis samarietis

Integraciniai ryšiai: istorija, gyvenimo įgūdžių programa.

6.7. Mokymo(si) turinys. 7 klasė

6.7.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.7.1.1. A1 Biblija po mikroskopu

Kokį palikimą esi gavęs? (Žodžio „testamentas“ teologinė reikšmė, Senojo ir Naujojo Testamentų parašymo laikotarpiai ir aktualumas)

Koks mokslininko žvilgsnis į Bibliją? (Biblijos geografija, istorija, archeologija)

Kaip atrodo Biblija žvelgiant per širdies mikroskopą? (Dvasinė Biblijos prasmė, Biblijos, kaip Dievo Žodžio, skaitymas šiandien)

Ar Pirmieji Tėvai suvalgė obuolį? (Senieji ir šiuolaikiniai Biblijos vertimai)

6.7.1.2. A2 Laiko ženklai Biblijoje

Kokios sąsajos tarp Biblijos ir pasaulio istorijos? (Babilonas, Egiptas, Romos imperija ir t.t.)

Kuo skiriasi biblinis pranašas nuo astrologo/būrėjo? (Pranašo reikšmė ir dabarties įvykių interpretavimas tikėjimo perspektyvoje)

Ką patirčiau keliaudamas kartu su šv. Pauliumi? (Šv. Pauliaus asmuo, kelionės, patirtys)

Sąvokos, simboliai, vardai: Naujasis Testamentas, Senasis Testamentas, biblinė archeologija, geografija, istorija, bibliniai simboliai, Šv. Jeronimas, A. Rubšys, Lietuvos Biblijos draugija, Septuaginta, Vulgata, hebrajų k., aramėjų k., graikų k., www.biblija.lt

Integraciniai ryšiai: istorija, lietuvių kalba ir užsienio kalbos.

6.7.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.7.2.2. B1 Jėzus dėl manęs

Ar galima būti krikščionimi ir netikėti prisikėlimu? (Dievo išganymo planas, aktualūs Prisikėlimo klausimai)

Ar ir mūsų laukia gyvenimas po mirties? (Amžinasis gyvenimas)

6.7.2.2. B2 Šventojo Dvasia, Jos dovanos ir vaisiai

Kaip veikia Šv. Dvasia? (Per Tėvą ir Sūnų, pavyzdžiai)

Koks yra skirtumas tarp talento ir dvasinės dovanos? (Įgimti gebėjimai, Šv. Dvasios dovanos)

Iš ko atpažįstame, kad veikia Šv. Dvasia? (Šv. Dvasios vaisiai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Šv. Dvasios dovanos, vaisiai, Švč. Trejybė, Prisikėlimas, amžinasis gyvenimas.

Integraciniai ryšiai: dailė, geografija, istorija.

6.7.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.7.3.1. C2 Šventė - kaip tikėjimo patirtis

Ar bažnyčioje nuplauna kojas? (Velykų tridienio liturgija: Didysis ketvirtadienis, Didysis penktadienis, Didysis Šeštadienis, kojų plovimas, kryžiaus kelias, kryžiaus pagarbinimas, velyknaktis, paschalas ir pan.)

Koks paukštis bažnyčioje turi išskirtinę vietą? (Sekminės, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

Ar Bažnyčia turi gimtadienį? (Sekminės, kaip Bažnyčios bendruomenės gimimo diena)

6.7.3.2. C2 Liturginių veiksnių prasmės

Kaip mano kūnas ir jauslės dalyvauja liturgijoje? (Bažnytinis giedojimas, vizualiniai menai bažnyčioje, smilikalai, gestai ir judesiai ir t.t.)

Kuo skiriasi rožinis nuo perlų vėrinio? (Sakramentalijos: rožinis, škaplierius, kryželiai, medalikėliai, švėstas vanduo, šventintos žvakės)

Koks skirtumas tarp raudono siūlo ir škaplierio? (Kur yra prietarai, o kur daiktai primenantys Dievo meilę?)

Sąvokos, simboliai, vardai: Didysis ketvirtadienis, Didysis penktadienis, Didysis Šeštadienis, kojų plovimas, kryžiaus kelias, kryžiaus pagarbinimas, velyknaktis, paschalas.

Integraciniai ryšiai: istorija, muzika, dailė, etnokultūra.

6.7.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.7.4.1. D1 Melstis psalmėmis ir giesmėmis

Kaip meldėsi Biblijos žmonės? (Samuelio, Dovydo, Saliamono, Mortos malda)

Ar galiu Dievui kalbėti poezija? (Malda su psalmėmis, jausmų ir situacijų išraiška, maldos formos)

Giedoti - dvigubai melstis? (Bažnytinis giedojimas, grigališkasis choralas, vienuolynai, akatistas, Valandų liturgija)

Ar yra mano širdyje „vidinis kambarėlis“, kuriame galiu melstis? (Vidinė malda, troškimas, asmeninis santykis su Dievu)

Ko man reikia kiekvieną dieną, kad išgyvenčiau? (Septyni prašymai *Tėve mūsų* maldoje)

6.7.4.2. D3 Herojiški tikėjimo pavyzdžiai

Kaip apibūdintum gyvenimo prasmę vienu sakiniu? (Herojiški tikėjimo pavyzdžiai, *pasirinktina*: Alfonsas Lipniūnas, Vincentas Borisevičius, Mečislovas Reinys, Adelė Dirsytė, kun. Antanas Mackevičius ir pan.)

Ar lengva išlikti ištikimam Kristui ribinėse situacijose? (tikėjimo reikšmė ribinėse situacijose, *pasirinktina*: Kryžių kalnas, Rainiai, Kražiai ir pan.)

Sąvokos, simboliai, vardai. Samuelis, Dovydas, Saliamonas, Morta, Lozorius, Grigališkasis choralas, vienuolynai, Valandų liturgija, Psalmė, akatistas, Kryžių kalnas, Rainiai, Kražiai, Alfonsas Lipniūnas, Adelė Dirsytė, Vincentas Borisevičius, Mečislovas Reinys, Antanas Mackevičius.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k. ir literatūra, istorija, geografija, dailė, technologijos.

6.7.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.7.5.1. E2 Pagarba sau ir kitam

Ką reiškia saugoti gyvybę? (Rūpintis kūno ir dvasios sveikata, gerbti savo ir kitų gyvybę)

Ką reiškia žodžiai „Aš myliu tave“? (Pagarba, atsakomybė, rūpestis)

Mylėti artimą - ar tai išmokstama? (Himnas meilei, 1Kor 13,1-13)

6.7.5.2. E3 Krikščionis ir ekologija

Kaip galiu išsaugoti gyvenimą ateities kartoms? (Veiksnių planas sprendžiant ekologines problemas)

Kur ekologinėje krizėje Dievo vieta? (Pasaulinė maldos už rūpinimąsi kūrinija, šv. Pranciškus Asyžietis)

Ar popiežius yra ekologas? (Laudato sii, Bažnyčia ir tvarus vystymasis)

Ką reiškia „pavedė žmogui globoti“? (Žmogus Kūrėjo bendradarbis, bendrystė tarp visų Dievo kūrinų, krikščionio atsakomybė ir įsipareigojimas saugoti gamtą, vartotojiškumas, gyvūnų apsauga.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Himnas meilei, Kūrėjas, kūrinija, *Laudato Si*, bendrasis gėris, Pasaulinė maldos už rūpinimąsi kūrinija diena.

Integraciniai ryšiai: biologija, žmogaus sauga, geografija, *socialinė-pilietinė veikla*, etninė kultūra, lietuvių kalba ir literatūra.

6.8. Mokymo(si) turinys. 8 klasė

6.8.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.8.1.1. A3 Išganymo istorija Biblijos panoramoje

Kaip Išganymo istoriją papasakotų Nacionalinė geografija? (Dievo Tautos Išganymo istorija, chronologinė seka: protėviai, išėjimas, teisėjai, karaliai, pranašai, tremtis, Jėzus, Bažnyčios gimimas.)

Ar Biblijos ir istorijos įvykiai sutampa? (Sąsajos tarp Biblijos ir pasaulio istorijos, pvz. Babelio bokštas, Mesopotamija, Egiptas, Romos imperija ir Jėzaus gimimas)

Ką Biblijoje suprasti pažodžiui, o ką ne? (Bibliniai simboliai ir perkeltinė reikšmė, pvz. atpirkimo ožys, Babelio bokštas, Sodoma ir Gomora, išmintingas kaip Saliamonas, užmėtyti akmenimis, nusiplauti rankas, iš didelio rašto išėjo iš krašto ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Biblijos chronologija, protėviai, išėjimas, teisėjai, karaliai, pranašai, tremtis, Jėzus, Bažnyčios gimimas.

Integraciniai ryšiai: istorija, geografija, lietuvių k. ir literatūra.

6.8.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.8.2.2. B3 Dievas - istorijos Viešpats

Ar Dievas išvaduoja iš vergijos? (Nuo tautos išvadavimo iš nelaisvės iki asmens išvadavimo nuo priklausomybių)

Kur buvo Dievas prie Televizijos bokšto 1991 m.? (Rūpintojėlis, Dievo pagalba beginkliame pasipriešinime)

Ar gimstama herojumi? (Laisvas žmogaus apsisprendimas už Dievą. *Pasirinktina*, pal. Teofilus Matulionis, kardinolas Sigitas Tamkevičius, s. Nijolė Sadūnaitė, Adelė Dirsytė, kun. Juozas Zdebskis ir kt.)

6.8.2.2. B4 Seseriškos bažnyčios

Kodėl mūsų Bažnyčia vadinama Romos Katalikų Bažnyčia? (Bažnyčios žymės: viena, šventa, visuotinė, apaštališka, popiežiaus – šventojo Petro įpėdinio svarba)

Ką reiškia „broliai ir seserys Kristuje“? (Krikščioniškas konfesijas jungiantis tikėjimas į Jėzų Kristų, konfesijos)

Ar katalikai meldžiasi prie ikonų? (Kuo skiriasi ortodoksų ir katalikų bažnyčios, istorinės aplinkybės, chronologija, asmenybės, tikėjimo turinys ir praktika)

Prieš ką protestavo Liuteris? (Kuo skiriasi protestantų ir katalikų bažnyčios, istorinės aplinkybės, chronologija, asmenybės, tikėjimo turinys ir praktika)

Sąvokos, simboliai, vardai: ortodoksai, katalikai, protestantai, Bažnyčios žymės, viena, šventa, visuotinė, apaštališka, konfesijos, Šv. Petro įpėdinis.

Integraciniai ryšiai: istorija, dailė, geografija.

6.8.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.8.3.1 C1 Bažnyčia - tarnaujanti bendruomenė

Ar krikščionis visada turi padėti? (Bažnyčios tarnavimo misija, diakonija, artimo meilė)

Ar šiais laikais yra riterių? (Bažnyčios karitatyvinės veiklos ir organizacijos, savanorystė, judėjimai, *pasirinktina*, Caritas, Maltos ordinas, Patria, Samariečiai, jaunieji misionieriai ir t.t.)

6.8.3.2. C1 Bažnyčios misija ir vaidmuo pasaulyje

Kas gali būti popiežiumi? (Hierarchinė Bažnyčios struktūra, vadovavimas Bažnyčiai)

Kodėl Bažnyčia pasisako etiniais klausimais? (Moralinis Bažnyčios autoritetas, prigimtinis dorinis įsakymas)

Kam Dievui reikia Bažnyčios? (Bendruomeniška žmogaus prigimtis, Bažnyčia moko ir tarnauja žmogui, švenčiamas tikėjimas)

Kokia mano vieta bendruomenėje? (Katalikiškų organizacijų įvairovė, jų veikla, tikslai, *pasirinktinai*: ateitininkai, skautai, parapijos jaunimo grupės ir t.t.)

6.8.3.3. C3 Bažnyčia – susitikimų su Jėzumi vieta

Iš kur atsirado sakramentai? (Jėzus kaip sakramentas ir sakramentų davėjas, sakramentų kilmė)

Kas gali teikti sakramentus? (Sakramentų teikėjai, sąlygos sakramentams gauti)

Kokia man nauda iš sakramentų? (Dievas dovanoja save sakramentuose, atrandu atleidimą per išpažintį ir Dievo artumą per Komuniją)

6.8.3.4. C4 Sakramentų prasmė

Ar egzistuoja „stalo etiketas“ Bažnyčioje? (apie elgesį Mišiose, liturgija, liturginiai indai, malda, gestai ir t.t.)

Ar ligonių patepimas yra mirties pranašas? (Ligonių sakramento tikslas, teikimo aplinkybės)

Ar kunigas moka saugoti paslaptis? (Susitaikinimo sakramento paslaptis, išpažinties eiga)

Ar krikštijama dėl geresnės sveikatos? (Kūdikių ir suaugusiųjų krikštas, krikšto apeigos)

Ar Komunija ir išpažintis vieną kartą gyvenime? (Sakramentai, kaip nuolatinis tikinčiojo maistas ir sustiprinimas)

Sąvokos, simboliai, vardai: liturginis laikas, adventas, Kalėdos, Velykos, šv. Mišios, hierarchinė Bažnyčia, sakramentai, diakonija, karitatyvinė veikla.

Integraciniai ryšiai: dailė, technologijos, etninė kultūra. *socialinė-pilietinė veikla*, etika, istorija, lietuvių kalba ir literatūra

6.8.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.8.4.1. D2 Tikėjimo kelionės kryptis ir ženklai

Ar Dievas dalyvauja pasirenkant būrelį? (Įžvalga kasdienybėje: rinktis tarp gero ir geresnio, įsiklausyti į patarimus, atpažinti savo polinkius, klausytis širdies ir melstis ir t.t.)

Ar yra laiptai į dangų? (Dvasinis augimas, sakramentinis gyvenimas, gailėstingumo darbai.)

Sąvokos, simboliai, vardai: dvasinis augimas, įžvalga.

6.8.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.8.5.1. E1 Visuminė žmogaus samprata

Ar žinai - Dievas tave sukūrė tyčia? (Sukurta iš meilės ir atpirktas, žmogaus prigimties vienovė, žmogaus gyvybė šventa, neliečiama.)

6.8.5.1. E1 Žmogus yra daugiau nei kūnas

Kai buvau ligonis, ar mane aplankei? (Jėzaus žvilgsnis į ligonius, pagalbos projektai ligoniams ir neįgaliesiems.)

Kai buvau pavargęs, ar už rankos vedei? (Senatvė, senų žmonių pavyzdžiai Šv. Rašte: Abraomas ir Sara, Simeonas, pranašė Ona, Elžbieta ir kt.)

Kai buvau kalinys, ar mane aplankei? (Žmogaus orumo išsaugojimas, elgesio vertinimas, popiežiaus paraginimai ir pavyzdys, priešų meilė.)

Kai buvau migrantas, ar pastogę suteikei? (Popiežiaus paraginimai ir pavyzdys, litanijos kreipinys: „Mergelė Marija, keliaujančiųjų priebėga“.)

6.8.5.2. E4 Gailėstingumo pavyzdžiai Šv. Rašte ir šventųjų gyvenimuose

Ar gailėstis ir gailėstingumas yra tas pats? (Žodžio „gailėstingumas“ prasmė, Dievo gailėstingumas Biblijoje, *pasirinktinai*: Gailėstingasis samarietis Lk 10,29-37, Beširdis tarnas Mt 18,23-35, Sūnus palaidūnas Lk 15,11-32)

Ar gailėstingumo darbams pakviesti tik šventieji? (Gailėstingumo darbai artimui, *pasirinktinai*: Pal. Jurgis Matulaitis, Šv. Motina Teresė, Šv. Vincentas Paulietis)

6.8.5.3. E4 Pagrindiniai socialinio Bažnyčios mokymo principai

Jeigu 10 Dievo įsakymų būtų pasaulio konstitucija? (Bendrasis gėris, asmens orumas, solidarumas, subsidarumas)

6.8.5.4. E4 Savanoriai - gražūs žmonės

Kas puošia savanorius? (Savanoriškos veiklos principai, raiška, savanoriavimo pavyzdžiai, galimybės)
Sąvokos, simboliai, vardai gailestingumas, bendrasis gėris, asmens orumas, solidarumas, subsidiarumas, socialinis Bažnyčios mokymas

Integraciniai ryšiai: biologija, žmogaus sauga, geografija, *socialinė-pilietinė veikla*, etninė kultūra,

6.9. Mokymo(si) turinys. 9 klasė

6.9.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.9.1.1. A1 Biblijos aktualumas

Ką žinau apie Šv. Raštą? (Bendrosios žinios apie Bibliją)

Kokie yra skirtumai ir panašumai tarp Senojo ir Naujojo Testamentų? (Dievo įkvėptas tekstas, parašytas skirtinguose istoriniuose kontekstuose ir skirtingoms bendruomenėms)

Kokį vaidmenį Šventasis Raštas vaidina bažnyčioje? (Teologinio mokymo, liturgijos ir asmeninio dvasingumo šaltinis)

Kodėl mokslininkai domisi Biblija? (Biblijos tyrinėtojų, istorikų, archeologų, kriptologų tyrimai, jų tikslas ir atradimai)

Ar verta skaityti Bibliją šiandien? (Kultūrinis paveldas, įtraukianti knyga, tikėjimo šaltinis, knyga apie Jėzų, sakramentų pagrindas, Žodžio liturgija, asmeninės maldos būdas)

6.9.1.2. A2 Dievo Karalystės paveldėtojai (palyginimai)

Ar Dievas sukūrė blogį? (Sąžinė, laisvė, atsakomybė)

Ar Jėzus palyginimuose kalbėtų apie programuotoją? (Biblinės kultūros ir konteksto skirtumai lyginant su šiandiena, Jėzaus palyginimų paaiškinimai. *Pasirinktina*: palyginimas apie sėją, palyginimas apie rauges, kalno pamokslas, gerasis ganytojas, vynininkai žmogžudžiai)

Kaip pritaikyti Biblijos tekstus savo gyvenime? (Atleidimas, priešų meilė, dosnumas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Žodžio liturgija, Dievo karalystė.

Integraciniai ryšiai: lietuvių k. ir literatūra, dailė, istorija, lietuvių k. ir literatūra.

6.9.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.9.2.2.. B2 Dievo įvaizdžiai

Kas ir koks yra Dievas? (Dievo įvaizdžiai ir vardai: „Esu, kuris esu“, Dangaus ir žemės Kūrėjas, Viešpats, Adonai, Kyrie ir kt.)

Kokiu Dievu niekada nepatikėčiau? (Klaidinantys Dievo įvaizdžiai: baudėjas, policininkas, buhalteris, Kalėdų senelis ir kt. jų atsiradimo priežastys ir pasekmės)

Ką daryti, kai yra meilės perteklius? (Švenčiausioji Trejybė yra tobulos Meilės ir dalinimosi ja pavyzdys)

Ką daryčiau, jeigu Dievas ateitų į tavo namus? (Emauso mokiniai, Jėzaus pasirodymas prie Genezareto ežero)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dievo įvaizdžiai

Integraciniai ryšiai: dailė.

6.9.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.9.3.1. C1 Bažnyčios universalumas ir visuotinumas

Ar Europa yra krikščioniškas žemynas? (Krikščioniškos tradicijos Europoje, ES įkūrėjai, žmogaus teisės, Robertas Šumanas ir t.t.)

Ar Bažnyčia rūpi pasaulio reikalai? (Bažnyčios universalumas ir visuotinumas, rūpestis žmogui aktualiais klausimais, Bažnyčios balsas kritinėse istorinėse situacijose, socialiniuose iššūkiuose: lygybė, bedarbystė, vyrų ir moterų teisės, skurdas, mokslo prieinamumas ir t.t.)

Kam bažnyčioje reikalingi meno kūriniai? (Vizualinis tikėjimo perdavimas, meninė raiška, parapijos bažnyčia, didieji menininkai: dailininkai, skulptoriai. *Pasirinktina*: Mikelandželo tapyba Siksto koplyčioje, šv. Petro ir Povilo barokinė bažnyčia Vilniuje, sakralus lietuvių liaudies menas ir t.t.)

6.9.3.2. C3 Sakramentai įvairiose gyvenimo situacijose

Kokie yra septyni būdai tapti išmintingesniu, laimingesniu ir geresniu? (Sakramentai ir žmogaus gyvenimo etapai, pavyzdžiui, ligonių patepimas ir kritinės situacijos; santuoka ir gyvenimo pasirinkimai ir t.t.)

Ar galima sakramentus priimti nepasiruošus? (Sąmoningas pasiruošimas sakramentams, sakramentai nėra priimami „dėl visa ko“, reikalavimai priimant sakramentus)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bažnyčios visuotinumumas ir universalumas, sakramentų priėmimas.

Integraciniai ryšiai: istorija, dailė, technologijos, geografija.

6.9.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.9.4.1. D1 Keičianti gyvenimą malda

Kokie vaistai gydo nuo nerimo? (Krikščioniška malda: tikėjimo, vilties ir meilės laikysena, maldos malonė)

Kaip galiu mankštinti savo širdį? (Kasdieninės maldos praktika, maldos laikas ir vieta.)

Kaip suderinti darbą ir maldą? (Šventųjų pavyzdžiai, *pasirinktina* pal. Petras Jurgis Frasatis, Belgijos karalius Leopoldas Boduenas, aktualūs šių dienų liudijimai ir t.t.)

Kas vagia asmeninę ir bendruomeninę maldą? (Gyvenimo prioritetai, besimeldžiančių žmonių maldos pavyzdžiai mano aplinkoje, stereotipiniai pasiteisinimai: „bažnyčioje tik močiutės“, „Dievui - taip, Bažnyčiai - ne“ ir t.t.)

Kada mano širdis gieda? (Švč. Mergelė Marija maldos pavyzdys, Magnificat, Marijos globa, apsimėškimai.)

6.9.4.2. D2 Nuo atsivėrimo iki atsivertimo

Ar persekiotojas gali tapti apaštalu? (šv. Pauliaus atsivertimas, Apd 22, 3-16)

Ar įmanoma atsiversti nukritus nuo arklio? (Atsivertimo tipologija: atsivertimas dėl moralinio skurdo, palaipsniškas atsivertimas, dramatiškas atsivertimas, atsivertimas susijęs su religine patirtimi, atsivertimų liudijimai)

Atsiverčiau, o kas toliau? (Dvasinio gyvenimo principai, apsisprendimas už Kristų)

Ar metai nulemia šventumą? (Jaunimo talentų, gebėjimų atsiskleidimas kovojant už taiką, artimo gerovę, tiesą, uolumas tikėjime, *pasirinktina*: šv. Kazimieras, šv. Faustina Kovalska, šv. Joana Arkietė, šv. Kotryna Tekakwitha, šv. Marija Goreti pal. Izidorius Bakanja, pal. Petras Jurgis Frasatis ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: atsivertimas, pašaukimas, kunigystė, vienuolystė, pašaukimas misijoms

Integraciniai ryšiai: istorija, dailė.

6.9.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.9.5.1. E2 Asmens orumas ir savigarba

Ar tikrai gyvenimas mažytis ir nėra ko varžytis? (Žmogaus lytiškumo prigimtis ir tikslas, biblinės įžvalgos apie žmogaus lytiškumą, lytiškumas ir dvasingumas, meilė ir įsimylėjimas)

Kodėl verta laukti? (Kohabitacija ir skyrybų problema, santuokos prigimtis, tikslas ir pašaukimas, santuokos savybės: vienumas ir neišardomumas)

6.9.5.2. E4 Karitatyvinės veiklos galimybės Bažnyčioje

Kodėl Bažnyčia domisi socialiniais klausimais (Bažnyčios socialinis mokymas, uždaviniai, principai)

Kokiuose tinkluose Jėzus žvejojė šiandien? (Prasmingas ir atsakingas naudojimas žiniasklaida, katalikiškos internetinės svetainės, socialiniai tinklai)

Kodėl krikščionis negali likti nuošalyje? (Meilės įsakymas, ieškoti Kristaus mažiausiuose, įsipareigojimas veikti, *pasirinktina*: pal. Jurgis Matulaitis, šv. Motina Teresė, šv. Vincentas Paulietis ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai Santuoka, skyrybos, kohabitacija, įsipareigojimas, pal. Jurgis Matulaitis, šv. Motina Teresė, šv. Vincentas Paulietis.

Integraciniai ryšiai: biologija, informacinės technologijos, lietuvių k. ir literatūra, pilietiškumo pagrindai, *socialinė-pilietinė veikla*.

6.10. Mokymo(si) turinys. 10 klasė

6.10.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.10.1.1. A3 Susiskaldęs žmogus.

Ar aš esu savo brolio sargas? (Pavydas, pyktis, kaltė, sąžinė, Kainas ir Abelis)

Kodėl kenčia nekaltas? (Kančios problema: Jobo knyga, Kristaus kančia)

Kur Dievas, kai skauda? (Skausmingi žmogaus ir Bažnyčios įvykiai, Jobo knyga, 23 psalmė, holokaustas ir t.t.)

Pasirinkimas: būti gailestingu ar teisingu? (*Pasirinktinai*: gailestingasis samarietis, sūnus palaidūnas, vynuogyno darbininkai, palyginimas apie talentus, turtuolis ir Lozorius)

Kaip elgtis su sunkiais žmonėmis? (Beširdis skolininkas, Jėzaus raginimas atleisti)

Ar žmonės kada nors pastatys Babelio bokštą? (Puikybės pasekmė, Babelio bokštas, nesusikalbėjimas.)

Kiek žmogui gana? (Godumas, mana dykumoje, turtingas jaunuolis)

Sąvokos, simboliai, vardai: Jobas, samarietis, Babelio bokštas, Kainas, Abelis, Dievo karalystė.

Integraciniai ryšiai: pilietiškojo pagrindai, lietuvių k. ir literatūra, istorija, etika, *socialinė-pilietinė veikla*

6.10.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.10.2.2.. B1 Diskusiniai klausimai apie Jėzaus dieviškumą ir žmogiškumą

Kodėl Dievui reikėjo tapti žmogumi? (Įsikūnijimo slėpinys.)

Ką Dievas liudija apie save atsiųsdamas savo Sūnų Jėzų? (Jėzuje Kristuje pažįstame Dievą)

Ar kažkas pasikeitė po Jėzaus Prisikėlimo? (Prisikėlimo slėpinys, Išganymas, Atpirkimas)

Ar Jėzus buvo vedęs? (Evangelinė tiesa, meninės ir literatūrinės interpretacijos)

6.10.2.2. B3 Proto ir tikėjimo dermė

Ar Biblija moko apie sukūrimą ir evoliuciją? (Pradžios knyga, du pasakojimai apie Kūrimą)

Ar tikėjimas Dievu prieštarauja mokslui? (Tikėjimo ir mokslo santykis, klausimai „kaip?“ ir „kodėl?“)

Ar Dievą galima sutikti laboratorijoje? (Dievo pažinimas remiantis protu, tikėjimo patirtis per mokslą, intelektualinę veiklą)

Kuo aš tikiu ir kodėl? (Tikėjimo Išpažinimas Credo)

Ar danguje kažkas yra? (Sielos nemirtingumas, Amžinasis gyvenimas)

Ką vadiname Paskutiniu teismu? (Mirdamas žmogus pasiekia Tiesos tašką, „tikiu kūno iš numirusių prisikėlimą“, paskutinio teismo vaizdavimas Biblijoje, literatūroje, mene)

6.10.2.3. B4 Bendrystės keliai: ekumenizmas ir tarpreliginis dialogas

Kur gali susitikti skirtingų tikėjimų žmonės? (Taikus sugyvenimas - „kaimynystė“, geri darbai - tarnavimas visuomenei. Vatikano II susirinkimo *Dekretas dėl ekumenizmo*)

Kodėl popiežiai bendrauja su kitų religijų atstovais? (Tarpreliginis maldos susitikimas Asyžiuje 1986 m. popiežius Jonas Paulius II, popiežius Pranciškus)

Ar įmanoma nuo kovos ateiti iki bendros maldos? (Ekumenizmo raida, ekumeninė malda, Taize bendruomenė)

Sąvokos, simboliai, vardai: Kūno iš numirusių prisikėlimas, amžinasis gyvenimas, ekumenizmas, tarpreliginis dialogas, Asyžius, Taize, Dekretas apie ekumenizmą, popiežius

Integraciniai ryšiai: gamtos mokslai (biologija, fizika, chemija), istorija, dailė, muzika, lietuvių k. ir literatūra, informacinės technologijos, geografija.

6.10.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.10.3.1. C1 Bažnyčia vakar ir šiandien.

Ar tikrai lietuviai buvo pakrikštyti prievarta? (Lietuvos krikštas, kryžiuočių karai ir Bažnyčia ir t.t.)

Ar bažnyčia turtinga? (Kaip suprantame turtą, kaip naudojamas materialusis turtas bažnyčioje)

Ar visada žmogus yra laisvas tikėti? (Krikščionių persekiojimai, tikėjimo liudijimas, pavyzdžiui, XX a. tikinčiųjų persekiojimai Sovietinėje Lietuvoje, Katalikų Bažnyčios kronika, Komitetas tikinčiųjų teisėms ginti, Eucharistijos bičiuliai, pagrindinis tikėjimo perdavimas. Tikėjimo liudytojai pasirinktinai: kun. Juozas Zdebskis, kun. Jonas Lauriūnas SJ, ses. Gema Stanelytė ir t.t.)

6.10.3.2 C2 Jauna Bažnyčia

Ar popiežius supranta jaunimą? (Susitikimai su jaunimu, pasakytos kalbos, laiškai, žinia jaunimui, *Christus vivit* ir t.t.)

Ką jaunas žmogus gali veikti Bažnyčioje? (Dalyvavimo liturgijoje ir Bažnyčios misijoje galimybės, Pasaulinių jaunimo jaunimo dienų tradicija, vietos bendruomenė – parapija.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bažnyčios visuotinumai ir universalumas, Katalikų Bažnyčios kronika, Komitetas tikinčiųjų teisėms ginti, Eucharistijos bičiuliai, Pasaulio jaunimo dienos, Lietuvos jaunimo dienos.

Integraciniai ryšiai: pilietiškumo pagrindai, istorija.

6.10.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.10.4.1. D3 Misija - įmanoma

Ar kiekvienas esame pašauktas? (Pašaukimas gyventi, mylėti, talentai ir gebėjimai, pašaukimai bažnyčioje, tarnystė)

Ar visoms profesijoms reikalingas pašaukimas? (Profesija, darbas kaip pašaukimas ar kaip uždarbis ir karjera)

Ar vienuolis yra vienas? (Pašvęstojo gyvenimo tikslas, vienuolinio gyvenimo formos, misija)

Kunigystė – darbas ar pašaukimas? (Tarnavimo bendruomenei sakramentas – kunigystė)

Kodėl negera žmogui būti vienam? (Tarnavimo vienas kitam sakramentas – Santuoka, dosnioji viengungystė)

Ar misionierių reikia tik Afrikai? (Bažnyčios misijos, pašaukimų pavyzdžiai, jaunimo dalyvavimas misijose)

Ar visi gali būti misionieriai? (per Krikštą ir Sutvirtinimą gautas pašaukimas - skelbti ir liudyti Kristų)

Sąvokos, simboliai, vardai pal. Petras Jurgis Frasatis, pašaukimas, atsivertimas, kunigystė, vienuolystė, pašaukimas misijoms, maldos formos.

Integraciniai ryšiai: pilietiškumo pagrindai, etika, geografija, istorija, biologija, *socialinė-pilietinė veikla*.

6.10.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.10.5.1. E1 Pagrindiniai bioetikos principai

Kuo skiriasi bioetika nuo biologijos? (Bioetikos samprata, veiksmo moralumo kriterijai, mažesnio blogio ir dvigubos pasekmės principas)

Kokiai kultūrai pritariu: gyvybės ar mirties? (Bioetikos problemos: abortas, dirbtinis apvaisinimas, eksperimentai su embrionais, kontracepcija, genų inžinerija, klonavimas, atsakinga tėvystė – motinystė, eutanazija ir ori mirtis mirties bausmė, organų donorystė)

6.10.5.2. E3 Vienas pasaulis - viena žmonija

Ar visi turime teisę į gyvenimą ir pragyvenimą? (Darbo reikšmė, vergovės formos. *Pasirinktina* palyginimas apie vynuogyno darbininkus, palyginimas apie talentus)

Ką pasirinksi - viešpatauti ar tarnauti? (Tvarumo principas, vartotojiškumo ir globalizacijos samprata, kylančios problemos ir sprendimo būdai)

Kaip padėti dejuojančiai planetai? (Bažnyčios rūpestis žmonija: kova su skurdu, badu, pagalba migrantams, atsakingas gamtos išteklių naudojimas, taikių santykių puoselėjimas)

Sąvokos, simboliai, vardai Bioetika, abortas, dirbtinis apvaisinimas, eksperimentai su embrionais, kontracepcija, genų inžinerija, klonavimas, atsakinga tėvystė-motinystė, eutanazija ir ori mirtis, mirties bausmė, organų donorystė, surogatinė motinystė, kohabitacija, įsipareigojimas.

Integraciniai ryšiai: gamtos mokslai (biologija, fizika, chemija), pilietiškumo pagrindai, ekonomika, etika, *socialinė-pilietinė veikla*, etninė kultūra.

6.11. Mokymo(si) turinys. 11–12 klasės

6.11.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys

6.11.1.1. A1 Biblijos svarba ir reikšmė

Kam priklauso Biblijos autorinės teisės? (šventieji autoriai, autorystė, autorinės teisės, intelektinė nuosavybė)

Kiek Biblijoje yra istorijos? (Biblijos formavimosi istorija, geografija, civilizacijos, žmonės, įvykiai)
 Kuo Biblija skiriasi nuo kitų šventųjų Raštų? (Biblijos lyginamoji analizė su kitų religijų šventaisiais Raštais)

6.11.1.2. A2 Biblijos interpretacija

Ar Biblija tik literatūra? (literatūrinis Biblijos kontekstas, literatūriniai Biblijos žanrai, formos, formuluočių, Biblijos kalbos ir raštas senovės Artimuosiuose Rytuose, Biblijos tekstas – perdavimas ir saugojimas, Biblijos perrašinėtojai, vertimai, redakcijos)

Kas buvo pradžioje? (Pradžioje Dievas sukūrė... Pradžioje buvo Žodis... Žodžio svarba, pasaulio kūrimo mitai, sakmės, pasakojimai)

Kaip interpretuoti Bibliją? (Biblijos tekstų literatūrinė, istorinė analizė, dvasinė prasmė, mokslo ir tikėjimo sąsajos)

6.11.1.3. A3 Bibliniai įvaizdžiai ir motyvai

Ar turi Biblija ką pasakyti šiandienos žmogui? (bibliniai simboliai dailėje ir literatūroje: Mikelandželo, Rafaelio, Karavadžo ir kt. tapyba, lietuvių autorių kūriniai, *pasirinktina*, Antanas Škėma „Balta drobulė“)

Ar stebuklai tikrai vyksta? (Kristaus stebuklai: tarė ir atsirado, tarė ir pasveiko, literatūriniai kontekstai, *pasirinktina*, Justinas Marcinkevičius „Stoviu kaip Mozė prie degančio krūmo“)

Kaip Biblija įkvepia kūrėjus? (meilė, troškimai, neapykanta, pavydas Biblijos tekstuose, ir literatūroje, mene)

6.11.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys

6.11.2.2. B1 Susitiki ir pažinti Jėzų: „radome Mesiją“

Ar Jėzus kilmingas? (Jėzaus kilmės knyga, tikras ir tobulas žmogus, šventas Dievas)

Ar galima „parašyti“ paveikslą? (Jėzaus Kristaus dieviškumas ir žmogiškumas, ikona – tikras atvaizdas, Kristaus ikonos, modernusis krikščioniškas menas, šventųjų asmenų, mokytojų vaizdavimas kitose religijose)

Ar galima sutikti Kristų kelyje? (susitikimai su Jėzumi Biblijoje, tikėjimo liudijimai, šventųjų istorijos, piligrimystė, literatūriniai tekstai, *pasirinktina*, Jonas Aistis „Antai tenai“ ; Bradūnas „Lietuviškasis Emaus“; A.Nyka- Niliūnas „Emmaus mokiniai“ ir kt.)

Ar apie Jėzų rašo kitų religijų tekstai? (Jėzaus Asmuo kitose pasaulio religijose)

Ar lengva suvaidinti Jėzų? (Jėzaus vaizdavimas filmuose, spektakliuose, aktorių ir režisierių liudijimai)

6.11.2.2. B2 Pažinti Dievą savo gyvenime

Kokie troškimai verti gyvenimo prasmės? (Dievo troškimas, Palaiminimai, vertybės ir pasirinkimai, gyvenimo prasmė, Jėzaus „Trokštu“)

Koks mano Credo? (Dievo samprata ir tikėjimo išpažinimai krikščionybėje, kitose pasaulio religijose, kultūrose, *pasirinktina*, Justinas Marcinkevičius „Trumpas tikėjimo išpažinimas“, Šv. Jono Damaskiečio Tikėjimo išpažinimas ir kt.)

Kuo skiriasi įvaizdis nuo reputacijos (Dievo vardai krikščionybėje, kitose religijose, literatūroje: (Donelaitis „Metai“, A. Miškinis „Rūpintojėlis“ ir kt.)

6.11.2.3. B3 Būties klausimai. Viešpats yra arti, ko man nerimauti?

Kas yra žmogus? (žmogaus kilnumas ir trapumas, filosofijos ir religijų požiūriai į žmogų)

Būti ar nebūti? (žmogaus gyvenimo tikslas, būties klausimai, vertybės ir prioritetai, prasmė filosofiniuose ir literatūriniuose kūriniuose, *pasirinktina*, V. Šekspyras Hamletas, Vytautas Mačernis „Gyvenau kaip neregys“ „Kaip gi būti be Dievo?“, Vytautas P. Bložė „Dievo ieškojimas“, Romualdas Granauskas „Kai reikės nebebūti: mano draugo gyvenimas ir mirtis“)

Ar skausmas gali būti palaimintas? (žmogus gyvenimo sunkumų akivaizdoje bibliniuose ir literatūriniuose tekstuose, *pasirinktina*, Jobo knyga, Jurga Ivanauskaitė „Viršvalandžiai“, Balys Sruoga „Dievų miškas“)

Kodėl dėkojimas yra nuolatinė krikščionio laikysena? (sąžinė, laisva valia, dorybės ir ydos, malda)

Kokia akimirkos vertė? (amžinybė ir laikinumas, laiko samprata: laiko perteklius ir stoka, skubėjimas ir laisvalaikis, smagumas ir nuobodulys; chronos ir kairos – laiko įprasminimas įvairiais gyvenimo tarpsniais, šventės prasmė, literatūriniai kontekstai, *pasirinktina*, J.Savickis. „Vagis“/„Ad Astra“,

J. Aputis „Įveikti save“/„Šviečiančios vilko akys“/„Dobilė“, B. Vilimaitė „Mano draugo dukrytė“/„Draugystės anatomija“/„Šaltoji ugnis“)

Kas svarbiau: idėja ar žmogus? (bendruomenės samprata ir reikšmė, pasirinkimas tarp asmens ir visuotinio gėrio istoriniuose įvykiuose, literatūriniuose ir filosofiniuose kontekstuose, *pasirinktinai*, Vincas Krėvė „Skirgaila“, J. Marcinkevičius „Mindaugas“/„Katedra“/„Įkalintas Sokratas“)

6.11.2.4 B4 Katalikybė ir pasaulio religijos

Kuo jie tiki? (skirtingų religijų ištakos, ikūrėjai, formavimasis, pagrindiniai tikėjimo teiginiai)

Kaip jie švenčia? (skirtingų religijų maldos būdai, kultas, šventės, apeigos, šventosios vietos)

Kaip jie gyvena? (skirtingų religijų moralinės normos, gyvenimo būdas, vertybės)

„O kuo jūs mane laikote?“ (kultūra, kultūrų susitikimas, pagarbos svarba, evangelizacija ir Kristaus įkultūrinimas)

6.11.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys

6.11.3.1. C1 Aš esu Bažnyčioje

Kokie yra Bažnyčios simboliai ir įvaizdžiai? (kūnas, tauta, sakramentas, kelionė, šauklis, tarnas)

Kaip Bažnyčia atliepia laiko ženklus? (politiniame, kultūriniame, socialiniame, dvasiniame gyvenime)

Kuo krikščionys stebino savo amžininkus? (Bažnyčios tėvai, laiškas Diognetui, Dvylikos apaštalų mokymas - Didachė)

Ar be Bažnyčios galiu būti krikščionis? (Vatikano II Susirinkimas. Konstitucija Lumen gentium. Bažnyčios, kaip bendruomenės, svarba)

Ar yra vietos Jėzui pliuralistinėje visuomenėje? (Dekretas dėl pasauliečių apaštalavimo; Posinodinis apaštališkas paraginimas „Cristus vivit“; apaštališkas paraginimas „Evangelium Gaudium“, enciklika „Frateli Tutti“)

6.11.3.2. C2 Esu pakviestas švęsti džiugiai

Ar gali būti krikščioniškas rokas? Kokia muzika tinka bažnyčioje? (bažnytinė muzika, jos paskirtis, autoriai, *pasirinktinai*, Hendelis, A. Mocartas ir kt.)

Ar galima per šv. Mišias šokti? (liturgija ir skirtingos kultūros)

Ar galiu nusnūsti per pamokslą (Šv. Mišių istorija, liturgija, prasmė, sąmoningas dalyvavimas joje)

6.11.3.3. C3 Mūsų sprendimai įrašomi danguje

Ar galima atšaukti, tai kas neatšaukiama? (priesaika, ištikimybė, sakramentų charakteris, menininkų raiška, *pasirinktinai*, Džono Ronaldo Ruelio Tolkinio „Žiedų valdovas“, Vincas Mykolaitis-Putinas „Altorių šešėlyje“)

Ar galima atlikti išpažintį internetu? (sakramentų integralumas, Dievo gailestingumas)

Ar sakramentams reikia „programinės įrangos“ atnaujinimų? (sąmoningas ir reguliarus sakramentų priėmimas, jaunimo vieta ir paskirtis Bažnyčioje)

6.11.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys

6.11.4.1. D1 Proto ir širdies malda

Ką laimėtų žmogus, jei visą pasaulį įgytų, o sielą prarastų? (materialinių ir dvasinių vertybių dermė, šventųjų pavyzdžiai, Jėzus apie turtą ir pinigus, literatūriniai kontekstai: Konstantinas Sirvydas „Kokia nauda žmogui, jei jis laimėjęs visą pasaulį praras savo sielą?“ ir kt.)

Ar visos maldos veda link Dievo? (maldos ir dvasingumo formos, religinės praktikos, maldos autentiškumas, kristocentriškumas)

Ar žinome, ko deramai melsti? (šventųjų pavyzdžiai, Bažnyčios tėvų mokymas, Jonas Auksaburnis „Homilija“)

6.11.4.2. D2 Jūs būsite mano liudytojai

Kuo skiriasi liudytojas nuo liudininko? (tikėjimo liudytojai, katalikų persekiojimai pasaulyje, *pasirinktinai*, šv. Paulius Mikis ir jo draugai, tikėjimo liudytojais sovietinio režimo ir persekiojimų laikotarpiu ir kt.)

Kodėl šiandien dar esu krikščionis? (pasirinkto teksto analizė: A. Maceina, H.U. von Balthasaras, K. Raneris, J. Ratzingeris, Ch. Busta., Tomáš Halík ir kt.)

Ar galima etika be Dievo? (moraliniai apsisprendimai, Dekalogo aktualumas)

6.11.4.3 D3 Pašaukti ir išrinkti Viešpaties garbei

Ar gali laimė būti amžina? Kam šviečia „laimės žiburys“? (Šventųjų pavyzdžiai, literatūriniai kontekstai, *pasirinktinai*, J. Biliūnas „Laimės Žiburys“, J. Janonis „Žvaigždė“)

Kas yra šių dienų Madona? (Švč. Mergelė Marija, moters vaidmuo Biblijoje, vertybės ir stereotipai, šventųjų pavyzdžiai)

Kas yra šių dienų superherojus? (Vyro vaidmuo Biblijoje, vertybės ir stereotipai, šventųjų pavyzdžiai)

6.11.5. Asmens ir moralės mokymosi turinys

6.11.5.1. E1 Gyvybės neliečiamumas – rinkis gyvenimą

„Mažesnis“ ir „didesni blogis“, ką pasirinkti? (Pagrindiniai bioetikos principai: slidus šlaitas, mažesnis blogis, dvigubos pasekmės principas ir pan.)

Ar tikrai Dievas kada atsuko nugarą žmogui? (Enciklika *Evangelium vitae* apie žmogaus gyvybės vertę bei neliečiamumą)

Ar donorystė turi rėmus? (donorystė, asmens integralumas, kūnas, kūno mirtingumas ir prisikėlimas, donorystė kaip artimo meilės darbas)

6.11.5.2. E2 Esame Dievo paveikslas ir panašumas

Ką reiškia, jog esam sukurti „pagal Dievo paveikslą ir panašumą“? (Pasakojimai apie žmogaus sukūrimą, skirtumai nuo kitų gyvų būtybių, asmens kūnas ir dvasinė siela, žmogaus lytiškumo prasmė, žmogaus laisva valia, protas)

Ar šiais laikais įmanoma meilė, kuri niekada nesibaigia? (1 Kor 13,1-8, meilės vaizdiniai Giesmių giesmėje, literatūroje, *pasirinktinai*, Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus tekstai pagal Giesmių giesmę, Viljamo Šekspyro tekstai ir kt., pamaldumas Švč. Jėzaus Širdžiai, Švč. Mergelės Marijos Širdžiai)

Ar gali mylėti negerbdamas? (Tėvų ir vaikų, žmonos ir vyro tarpusavio santykiai, ketvirtas, šeštas, aštuntas Dievo įsakymai, bibliniai tekstai (Mt 19,6, Mk 10,8, 1 Kor 6,16, Ef 5,31) Bažnyčios tėvų, mokytojų, šventųjų, *pasirinktinai*, pal. Jurgis Matulaitis, Šv. Augustinas) ir literatūriniai tekstai, *pasirinktinai*, J. Biliūnas „Ubagas“, Onore de Balzakas „Tėvas Gorijo“, R. Granauskas. „Gyvenimas po klevu“, „Duonos valgytojai“ ir kt. novelės, B. Vilimaitė „Šaltoji ugnis“, - apie šeimą, tarpusavio santykius)

Ar skaistumas tik šventiesiems? (Šventųjų skaistumo pavyzdžiai, susivaldymo dorybė asmenų meilės ryšiuose, bendravimas ir draugystė su kitos lyties asmeniu)

Kodėl sakoma, jog šeima – gyvybės lopšys, Tautos, Bažnyčios ir valstybės pagrindas? (Santuoka – šeimos tvarumo pamatas, Santuokos sakramento prigimtis ir tikslai, šeimai kylantys iššūkiai globaliame pasaulyje, Enciklika „*Amoris letitiae*“)

Ką reiškia susilaukti vaikų pagal Dievo valią? (Vaisingumas, vaikai – Dievo dovana, vaikų apsauga, teisės ir pareigos, įvaikinimas, tėvo ir motinos vaidmuo)

6.11.5.3. E3 Gerovė ir teisingumas visiems

Kodėl verta kurti ateitį, kurioje būtų priimamas kiekvienas? (solidarumo, subsidiarumo, asmens orumo ir bendrojo gėrio principai)

Ar reikia dirbti nemokamai? (darbo vertė, etika, karjera, profesija, savanorystė, vergovė, gerovės sąlygos)

Kam esu tinkamiausia(s), kur ir kieno esu kviečiama(s)? (pašaukimas gyvenimui, dvasinis pašaukimas, misijos)

Kodėl pirkti brangius batus yra ekonomiškiau? (vartotojiškumo problematika)

Ar Bažnyčioje yra pasisekęs globalizacijos modelis? (solidarumas, subsidiarumas)

6.11.5.4. E4 Dievas myli linksmą davėją

Kas yra socialiai atsakinga krikščionių veikla? (viduramžių vienuolynai, švietimo centai, socialinė rūpyba ir pan.)

Kaip teisingai naudotis socialine žiniasklaida?

Kas Dievo – Dievui, kas ciesaui – ciesaui (pinigai ir Biblija, valstybė, teisingumas, konstitucija, demokratija, valdžia ir moralė, pilietinė bendruomenė)

Ar krikščioniška sakyti: nori taikos – ruoškis karui? (taikos išsaugojimas, pilietinis įsipareigojimas, taikdarystė, patriotizmas ir Katalikų Bažnyčia)

Kodėl krikščionys gina laisvę ir žmonių teises? (krikščionis pilietinės visuomenės narys, pilietinė atsakomybė, krikščionio vaidmuo politikoje)

Ar krikščionys turi papildomus plaučius ir vandenynus? (kūrinijos Evangelija, ekologinis atsivertimas, Enciklika „Laudato Si“ apie rūpinimąsi bendraisiais namais)

7. Pasiekimų vertinimas

Dorinio ugdymo (etikos ir tikybos) dalykų mokymosi pasiekimai vertinami ir fiksuojami mokyklos nustatyta tvarka. Vertinant dorinio ugdymo mokymosi rezultatus, svarbu susitarti dėl aiškių vertinimo kriterijų, jie turi būti žinomi ir mokiniams, ir jų tėvams. Kriterijai turėtų būti vienodi vertinant abiejų dalykų – tiek etikos, tiek tikybos – mokymosi rezultatus, atitinkantys programoje aprašytus pasiekimų lygius kiekvienam koncentriui.

Mokinių vertinimas turi būti suvokiamas kaip pagalba mokiniui sėkmingai mokytis, tobulėti ir bręsti. Vertinimas yra nuolatinis mokinio mokymosi patirties – pasiekimų, daromos pažangos – stebėjimo, kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas. Remiantis vertinimo rezultatais numatoma mokymosi perspektyva, individualizuojamas ugdymo procesas. Vertinama tik tai, ko mokiniai buvo mokomi. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokinys. Būtina gerbti mokinio pasaulėžiūrinį apsisprendimą, nuomonių įvairovę, tai neturėtų būti sudedamoji vertinimo dalis.

Pateikiami keturių lygių pasiekimų aprašai: I – slenkstinis, II – patenkinamas, III – pagrindinis, IV – aukštesnysis. Jie skatins mokinius siekti aukštesnių pasiekimų, padės į(si)vertinti jų mokymosi pasiekimus ir daromą pažangą, ypač baigus tam tikrą etapą, pamokų ciklą, ir pan. Pamokoje ar kitoje kasdieninėje ugdymo veikloje mokinių pasiekimai vertinami stebint atliktų užduočių ar kitos ugdomosios veiklos rezultatų atitikimą nustatytiems kriterijams.

Aprašant pasiekimų lygių požymius naudojamos šios mokinių gebėjimų augimą rodančios skalės ir sąvokos:

- savarankiškumo:
 - padedamas – užduotis atlieka atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, procesą organizuoja ir jame dalyvauja mokytojas;
 - padedamas – mokinys užduotis atlieka stebimas ir moderuojamas mokytojo;
 - konsultuodamasis – mokinys užduotis atlieka pasitardamas su kitais, tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;
 - savarankiškai.
- sudėtingumo:
 - mokinys temos analizę pradeda nuo išorinių dalykų stebėjimo, konkretaus objekto, jo požymių apibrėžimo, atlieka užduotys vadovaudamasis parengtais konstruktais;
 - mokinys temos analizėje naudoja savirefleksiją ir savimonės turinį išreiškia jį įkomponuodamas į temos kontekstą bei kasdienybės įvykius, kritiškai vertina, pagal pateiktą grafinį modelį;
 - mokinys temos analizėje savirefleksiją ir jos išraišką perkelia į įvairius kontekstus, kritiškai vertina, išauga abstrakcijos lygmuo.
- konteksto:
 - mokinys analizuoja pakankamai siaurą teminį kontekstą;
 - mokinys plečia kontekstą į kitas sritis, įtraukia savęs refleksiją šiame kontekste, naudoja kitas pažinimo sritis;
 - mokinys išplečia kontekstą į kitas sritis (literatūra, kinas, istorija, psichologija, kasdienybės įvykiai ir pan.), išauga abstrakcijos lygmuo (aukštesnysis lygis).

7.2. Pasiekimų vertinimas pradiniam ugdyme

Pradinio ugdymo programoje dorinio ugdymo pamokose mokinių pasiekimai aprašomi trumpais komentarais, aprašais. Pažymiai (balai) arba jų pakaitalai – ženklai, simboliai – nevartojami. Vertinimo būdai ir metodai turi atitikti vaikų raidos ypatumus, individualius intelekto, emocijų, valios, charakterio ir kt. ypatumus bei ugdymo tikslus ir mokymosi turinį.

7.3. Pasiekimų vertinimas pagrindiniame ugdyme

Pagrindinio ugdymo programoje dorinio ugdymo pamokose rekomenduojama mokinių pasiekimus vertinti pasirenkamais pažangos fiksavimo būdais: pažymiais, „įskaityta“, „neįskaityta“, „padarė pažangą“, kaupiamuoju vertinimu, pažangos stebėjimo ir vertinimo aplanku ir pan. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais (Jeigu šiuo būdu yra fiksuojama mokinio daroma pažanga): slenkstinis lygis (I) – 4, patenkinamas lygis (II) – 5-6, pagrindinis lygis (III) – 7-8, aukštesnysis lygis (IV) – 9-10.

7.4. Pasiekimų vertinimas viduriniame ugdyme

Vidurinio ugdymo programoje dorinio ugdymo pamokose rekomenduojama mokinių pasiekimus vertinti pasirenkamais pažangos fiksavimo būdais: pažymiais, „įskaityta“, „neįskaityta“, kaupiamuoju vertinimu, pažangos stebėjimo ir vertinimo aplanku ir pan. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais (Jeigu šiuo būdu yra fiksuojama mokinio daroma pažanga): slenkstinis lygis (I) – 4, patenkinamas lygis (II) – 5-6, pagrindinis lygis (III) – 7-8, aukštesnysis lygis (IV) – 9-10. Baigiant vidurinio ugdymo programą galima rašyti baigiamąjį brandos darbą.

8. Pasiekimų lygių požymiai

8.1. Pasiekimų lygių požymiai. 1–2 klasės

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis lygis I	Patenkinamas II	Pagrindinis III	Aukštesnysis IV
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Padedamas išskiria Bibliją iš kitų knygų.	A1.2. Savarankiškai išskiria Bibliją iš kitų knygų, įvardija keletą skirtumų ir panašumų.	A1.3. Išskirdamas Bibliją, kaip ypatingą knygą, paaiškina skirtumus ir panašumus, nurodo Biblijos Autorių ir autorius.	A1.4. Įvardija Bibliją kaip Dievo žodį, moka klausytis ir išgirsti jį.
A2.1. Dėmesingai klausosi paprasčiausio biblinio teksto, pavieniais žodžiais pasako teksto esmę.	A2.2. Klausydamas biblinio teksto, rišlias sakinais papasakoja, apie ką jis, padedamas aptaria atskleistas vertybes, susijusias su artimiausiu jam pažįstamu kontekstu.	A2.3. Skaitydamas biblinį tekstą, suformuluoja teksto temą, aptaria atskleistas vertybes, susijusias su artimiausiu jam pažįstamu kontekstu.	A2.4. Lygindamas evangelijų tekstus, pastebi neatitinkančias detales, remdamasis skirtingų evangelistų tekstais, kūrybiškai pristato pasakojimą apie Jėzų.
A3.1. Padedamas įvardija pirmųjų tėvų vardus ir medžio, nuo kurio Dievas draudė valgyti vaisius, pavadinimą.	A3.2. Susipažinęs su žmogaus nusigręžimo nuo Dievo istorija kūrybiškai ją papasakoja žmogaus.	A3.3. Įvardija žmogaus nusigręžimo nuo Dievo pasekmes ir žino Jo pažadą.	A3.4. Įvardija Dievo pažadą atsiųsti Gelbėtoją ir atpažįsta jį Jėzaus asmenyje. Pasakoja Jėzaus gimimo istoriją.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1. Padedamas pasakoja Jėzaus gimimo ir Prisikėlimo istorijas.	B1.2. Įvairiais būdais (žodžiu, piešiniu) perteikia savo supratimą apie Jėzaus gimimo ir prisikėlimo įvykius.	B1.3. Paaiškina šv. Kalėdų ir šv. Velykų prasmę.	B1.4. Paaiškina kelis Jėzaus gimimo ir prisikėlimo įvykių simbolius.
B2.1. Atpažįsta Dievo ir žmogaus kūrinius.	B2.2. Nurodo skirtumus tarp Dievo ir žmogaus kūrinių.	B2.3. Pateikia Dievo kūrinių pavyzdžių ir apibūdina, koks yra Dievas.	B2.4. Pagal pateiktus kriterijus kuria ir palygina savo kūrinį su Dievo kūriniais, nurodo skirtumus.
B3.1. Padedamas įvardija penkis pojūčius, kuriais Dievas suteikė galimybę pažinti Jo sukurtą pasaulį.	B3.2. Įvardija penkis pojūčius, kuriais Dievas suteikė galimybę pažinti Jo sukurtą pasaulį ir padedamas pateikia pavyzdžių, kad	B3.3. Įvardija kaip penkiais pojūčiais, pažįsta Dievo sukurtą pasaulį, paaiškina tikėjimo vaidmenį pažinime.	B3.4. Paaiškina, kodėl tik žmogus gali pažinti Dievą ir Dievo sukurtą pasaulį.

	ne viską galime pažinti penkiais pojūčiais.		
B4.1. Įvardija, kad Dievas mus sukūrė skirtingus, su skirtingomis dovanomis.	B4.2. Padedamas įvardija, kaip žmonių skirtumai gali tapti praturtinančiomis dovanomis.	B4.3. Paaiškina, kaip žmonių skirtumai gali tapti praturtinančiomis dovanomis, įvardija savo ir kitų žmonių teigiamas savybes.	B4.4. Kuria pagarbaus bendravimo taisykles, įvardija pagarbos kitam žmogui pagrindą.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Paaiškina, kas yra „bendruomenė“, savarankiškai nurodo bendruomenes, kurioms priklauso. (šeima, klasė, mokykla, Bažnyčia).	C1.2. Paaiškina bendruomenės reikšmę kiekvienam žmogui, padedamas įvardija tikros bendruomenės bruožus.	C1.3. Įvardija, kas yra Bažnyčia ir bažnyčia	C1.4. Siūlo idėjas kaip pagerinti Bažnyčios bendruomenės gyvenimą, kad joje visi gerai jaustųsi.
C2.2.. Išskiria bažnyčią iš kitų pastatų, svarsto, koks yra tinkamas elgesys bažnyčioje.	C2.2. Įvardija išorinius bažnyčios požymius ir ženklus, padedamas nurodo tinkamą elgesį bažnyčioje.	C2.3. Paaiškina, kodėl bažnyčia yra sakralus pastatas ir įvardija tinkamo elgesio priežastis.	C2.4. Atpažįsta pagrindinius bažnyčioje esančius daiktus ir simbolius, tinkamai elgiasi bažnyčioje.
C3.1. Padedamas papasakoja savo vardo gavimo istoriją.	C3.2. Vardo gavimo istoriją sieja su Krikšto sakramentu.	C3.3. Papasakoja, kaip tampama krikščioniu.	C3.4. Paaiškina, kodėl Jėzaus vardas yra svarbiausias, kokia yra žodžio „krikščionis“ reikšmė.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Padedamas paaiškina, kas yra malda.	D1.2. Savarankiškai paaiškina kas yra malda, suformuluoja malda savais žodžiais	D1.3. Maldos formose atpažįsta kasdienio komunikavimo patirtis.	D1.4. Sukuria įvairių maldos formų pavyzdžių, kūrybiškai pristato savo maldos kampelį.
D2.2. Nurimsta ir įsiklauso į aplinkos garsus tyloje.	D2.2 Tyloje klauso Šventojo Rašto teksto ir atlieka vaizduotės pratimą.	D2.3. Savais žodžiais meldžiasi tyloje.	D2.4. Dalinasi tylos ir maldos patirtimi.
D3.1. Paaiškina, kas yra draugas ir kaip galima susidraugauti su kitu.	D3.2. Įvardija tikro draugo savybes, jomis remdamiesi Jėzų ir šventuosius pristato kaip draugus.	D3.3. Įvardija, kaip galima susidraugauti su Jėzumi ir šventaisiais.	D3.4. Įvardija skirtumą tarp gero ir švento, iliustruoja pavyzdžiais.
E Asmuo ir moralė			

E1.1. Paaiškina, kokia svarbi yra gyvybė.	E1.2. Įvardija, kad gyvybė yra šventa ir neliečiama Dievo dovana.	E1.3. Teikia pasiūlymus, kaip saugoti savo ir kitų gyvybę.	E1.4 Priima sprendimus, puoselėjančius sveikatą.
E2.1. Padedamas įvardija savo gebėjimus.	E2.2. Palygina savo gebėjimus su kitų gyvų būtybių gebėjimais.	E2.3. Apibūdina žmogaus išskirtinumą, įvardija tik žmogui būdingus gebėjimus.	E2.4. Siūlo idėjas, kaip kūrybiškai gali panaudoti savo gebėjimus.
E3.1. Skiria teigiamus ir neigiamus žmogaus elgesio padarinius gamtai.	E3.2. Paaiškina, kodėl reikia saugoti gamtą.	E3.3. Siūlo būdus, kaip jis pats gali prisidėti prie rūpinimosi Dievo sukurtu pasauliu.	E3.4. Su klasės draugais sukuria projektą, kaip kartu gali atsilipti į Dievo kvietimą rūpintis gamta, ir jį įgyvendina.
E4.1. Pateikia kasdienių gerų darbų pavyzdžių, kuriuos gali atlikti patys.	E4.2. Kasdienius gerus darbus suskirsto į tuos, kuriuos galima padaryti rankomis, žodžiu, mintimis.	E4.3. Jėzaus darbų perspektyvoje įvertina savo gerus darbus.	E4.4. Dalyvauja gerumo akcijoje ir kūrybiškai pristato savo patirtį.

8.2. Pasiekimų lygių požymiai. 3–4 klasės

Pasiekimų lygiai

Slenkstinis lygis I	Patenkinamas II	Pagrindinis III	Aukštesnysis IV
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Padedamas įvardija du Biblijos formavimosi etapus.	A1.2. Atpažįsta ir įvardija antrojo Biblijos formavimosi etapo užrašymo būdus.	A1.3. Papasakoja apie Biblijos užrašymo būdus, paaiškina jų privalumus ir trūkumus.	A1.4. Chronologiškai pristato Biblijos formavimosi istoriją nuo sakininės tradicijos iki spausdinto teksto.

A2.2. Žino, kad Šv. Raštas skaitomas pagal nuorodą, kurią sudaro knygos pavadinimas, skyrius ir eilutė/eilutės.	A2.2. Padedamas pagal nuorodas suranda ir perskaito pateiktas Evangelijos ištraukas	A2.3. Pagal nuorodas suranda ir perskaito pateiktas Evangelijos ištraukas, siedamas jas su bibliiniu kontekstu.	A2.4. Užrašo perskaitytos Evangelijos ištraukos nuorodą.
A3.1 Įvardija vieno tikėjimo protėvio ir karaliaus istorijų pagrindinius veikėjus ir įvykius.	A3.2. Chronologiškai pristato tikėjimo protėvius ir karaliaus.	A3.3. Apibūdina pateiktų Biblijos veikėjų charakterio bruožus ir jų misiją.	A3.4. Sukuria pasirinkto tikėjimo protėvio ar karaliaus portretą arba jo istorijos siužetą.
B Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Paaškina, kad Jėzus – ne tik žmogus, bet ir Dievas.	B1.2. Jėzų lygina su kitais žmonėmis, nurodo panašumus ir skirtumus.	B1.3. Išskiria Jėzaus žmogiškumo ir dieviškumo bruožus.	B1.4. Pagal pateiktą šabloną sukuria Jėzaus tapatybės kortelę.
B1.2. Keliais sakiniais įvardija, ką apie visatos sukūrimą sako mokslas ir tikėjimas.	B2.2. Padedamas tyrinėja mokslo ir tikėjimo teiginius apie visatos atsiradimą.	B2.3. Padedamas daro išvadas, kaip mokslas ir tikėjimas papildo vienas kitą.	B2.4. Savarankiškai daro išvadas, kaip mokslas ir tikėjimas papildo vienas kitą, kūrybiškai jas pristato.
B3.1. Įvardija, kuo jį žavi jo tikėjimas.	B3.2. Padedamas nurodo priežastis, kodėl žmonės tiki į Dievą ir kodėl netiki.	B3.3. Palygina, kuo skiriasi tikėjimas ir pažinimas (žinojimas).	B3.4. Sudaro sąrašą tikėjimo teiginių, kuriuos pristatytų netikinčiam draugui.
B4.1. Pastebi įvairių religijų maldos namų skirtumus.	B4.2. Atpažįsta religijų skiriamuosius ženklus: pavadinimas, simbolis, Dievo vardas, šventoji knyga.	B4.3. Paaškina kaip žmonių tikėjimo ir kultūrų skirtumai gali tapti praturtinančiomis dovanomis.	B4.4. Siūlo būdus, kaip krikščionys gali bendrauti su kitų religijų išpažinėjais.
C Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Padedamas nurodo, kad šv. Mišios yra švenčiančios ir tikėjimą išpažįstančios bendruomenės gyvenimo centras.	C1.2. Savarankiškai paaškina, kodėl Šv. Mišios yra švenčiančios ir tikėjimą išpažįstančios bendruomenės gyvenimo centras.	C1.3. Įvardija svarbiausius šv. Mišių momentus, moka „Apaštalų tikėjimo išpažinimą“.	C1.4. Paaškina pagrindines šv. Mišių dalis. Įvardija būdus, kaip gali aktyviau dalyvauti Šv. Mišiose.

C2.1. Padedamas įvardija liturgijoje naudojamas spalvas ir pagrindinius simbolius.	C2.2. Savarankiškai įvardija liturgijoje naudojamas spalvas ir pagrindinius simbolius.	C2.3. Apibūdina liturgijoje naudojamų spalvų reikšmę ir prasmę.	C2.4. Savarankiškai atpažįsta liturginius laikotarpius pagal spalvas.
C3.1 Įvardija sąvokų „sakramentas“ ir „Dievo malonė“ reikšmes.	C3.2. Išvardija sakramentų pavadinimus ir jų įsteigėją.	C3.3. Klasifikuoja sakramentus pagal duotus požymius.	C3.4. Susieja sakramentus su Jėzaus gyvenimo įvykiais.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Savarankiškai įvardija, kas yra malda, kokia jos paskirtis.	D1.2. Išskiria maldos formas ir būdus.	D1.3 Įvardija pagrindines maldos laikysenas.	D1.4. Sukuria savo maldą.
D2.2. Per nukreipiamuosius klausimus atpažįsta įvairius trukdžius savo gyvenime ir tikėjimo praktikoje.	D2.2. Savarankiškai atpažįsta įvairius trukdžius savo tikėjimo praktikoje, padedamas ieško būdų tikėjimo trukdžiams įveikti.	D2.3. Įvardija, kas padeda žmogui dvasiškai augti.	D2.4. Sudaro žmogaus, besirūpinančio dvasiniu augimu, dienotvarkę.
D3.1. Su pagalba įvardija kelis svarbiausius Mergelės Marijos gyvenimo įvykius.	D3.2. Savarankiškai papasakoja Mergelės Marijos gyvenimo įvykius, chronologiškai juos sudėlioja.	D3.3. Paaškina, kodėl Mergelė Marija yra ypatingas asmuo žmonijos istorijoje.	D3.4. Analizuoja maldą „Sveika Marija“ ir atpažįsta joje svarbiausius Švenčiausios Mergelės Marijos vaidmenis Išganymo istorijoje.
E Asmuo ir moralė			
E1.1. Įvardija būdus, kaip Dievas mumis rūpinasi per artimuosius.	E1.2. Pateikia pavyzdžių, kaip mes galime atsilipti į Dievo kvietimą rūpintis kitais.	E1.2. Atpažįsta Dievo rūpestį žmogumi bibliiniame tekste.	E1.4. Atpažįsta Dievo rūpestį žmogumi bibliiniuose tekstuose ir gyvenimiškose situacijose.
E2.2. Įvardija penkis kūno pojūčius, kaip galimybę pažinti pasaulį.	E2.2. Pateikia pavyzdžių, ką skirtingais pojūčiais galime pažinti.	E2.3. Paaškina, kodėl penki pojūčiai yra Dievo dovana.	E2.4. Sukuria padėkos maldą Dievui už galimybę pažinti pasaulį.

E3.1. Pateikia pagarbaus elgesio su jį supančia aplinka pavyzdžius.	E3.2. Įvardija priežastis, kodėl svarbu pagarbiai elgtis gamtoje ir su gyvūnais.	E3.3. Įvardija netinkamo elgesio gamtoje ir su gyvūnais, pasekmes žmogui.	E3.4. Paaiškina, sąvoką „saikingumas“ ir pateikia saikingo gyvenimo pavyzdžių.
E4.1. Atpažįsta kitų žmonių poreikius.	E4.2. Siūlo būdus, kaip atliepti į kitų žmonių poreikius.	E4.3. Siūlo būdus, kaip atliepti į kitų žmonių poreikius, vadovaujantis Aukso taisykle ir Didžiuoju Dievo Įsakymu.	E4.4. Analizuoja pateiktas problemines situacijas ir paaiškina, kaip jose taikytų Aukso taisyklę ir Didįjį Dievo įsakymą.

8.3. Pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Padedant įvardina sąvokas kas yra „Biblija“ „kanonas“, „Geroji Naujiena“.	A1.2. Įvardina sąvokas kas yra „Biblija“ „kanonas“, „Geroji Naujiena“, padedant klasifikuoja Senojo Testamento ir Naujojo Testamento tekstus.	A1.3. Klasifikuoja Senojo Testamento ir Naujojo Testamento tekstus, atpažįsta teksto žanrą.	A1.4. Klasifikuoja Senojo Testamento ir Naujojo Testamento tekstus, atpažįsta teksto žanrą, apibūdina kontekstą.
A2.1. Remdamasis gerai žinomu bibliiniu kontekstu, nurodo kad Biblija yra svarbus kultūrinis paveldas.	A2.2. Remdamasis nesudėtingu bibliiniu kontekstu paaiškina Biblijos kultūrinio paveldo svarbą, nurodytuose tekstuose atpažįsta pamokymus.	A2.3. Remdamasis sudėtingesniu bibliiniu kontekstu apibendrina Biblijos kultūrinio paveldo svarbą, atpažintus pamokymus paaiškina.	A2.4. Remdamasis nauju bibliiniu kontekstu vertina Biblijos kultūrinio paveldo svarbą, Biblijos pamokymus sieja su gyvenimu ir asmenine patirtimi, juos interpretuoja kaip literatūros ir kaip tikėjimo tekstus.
A3.1. Padedant įvardina ir bendriausiai apibūdina lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus.	A3.2. Įvardina ir apibūdina lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus.	A3.3. Įvardina, apibūdina ir paaiškina lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus, interpretuoja Biblijos istorijas, atpažįsta, kaip Dievas veikia istorijoje.	A3.4. Kūrybiškai pristato lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus, interpretuoja Biblijos istorijas, paaiškina, kaip Dievas veikia istorijoje ir susieja su gyvenimo aktualijomis.

B. Tikėjimo turinio pažinimas

B1.1. Ieško reikiamos informacijos apie Jėzaus Asmenį įvairiuose interneto šaltiniuose, tačiau jos nevertina, sunkiai skiria pagrįstą ir nepagrįstą informaciją. Bando vartoti naujus žodžius.	B1.2. Randa reikiamos informacijos įvairiuose interneto ir spausdintuose šaltiniuose apie Jėzaus Asmenį ir misiją, bet ne visada skiria faktą ir nuomonę, svarbią ir nesvarbią informaciją. Bando aiškintis nežinomų žodžių reikšmes ir mokosi juos vartoti.	B1.2. Tikslingai ieško informacijos apie Jėzaus Asmenį ir misiją įvairiuose šaltiniuose.	B1.4. Randa reikiamos informacijos įvairiuose šaltiniuose apie Jėzaus Asmenį ir misiją. Skiria faktą ir nuomonę, svarbią ir nesvarbią informaciją. Sąmoningai plečia žodyną, išsiaiškina nežinomų žodžių reikšmes ir išmoksta juos tikslingai vartoti pagal kontekstą.
B2.2. Padedamas nurodo Dievo trejybiškumą, išvardija Švenčiausios Trejybės asmenis.	B2.2 Apibūdina Dievo trejybiškumą, išvardija Švenčiausios Trejybės asmenis, komentuoja Švenčiausios Trejybės pagarbinimo maldą.	B2.3 Apibūdina ir paaiškina Dievo trejybiškumą, nurodo Švenčiausios Trejybės asmenų požymius.	B2.3 Apibūdina ir paaiškina Dievo trejybiškumą, Švenčiausios Trejybės pagarbinimo maldą, sugretina Švenčiausios Trejybės asmenų požymius, iliustruoja pavyzdžiais ir meno kūriniais, Švenčiausios Trejybės Asmenų santykį taiko savo santykiuose su kitais.
B3.1. Padedamas įvairiais būdais pasakoja, apibūdina ir paaiškina savo supratimą apie bendrystę.	B3.2. Įvairiais būdais pasakoja, apibūdina ir fragmentiškai aiškina apie Dievo ir žmogaus bendrystę, tikėjimą įvardija kaip santykį tarp asmens ir Asmens.	B3.4. Nuosekliai aiškina apie Dievo ir žmogaus bendrystę, nurodo stiprinimo būdus, tikėjimą įvardija kaip santykį tarp asmens ir Asmens.	B3.4. Įvairiais būdais pasakoja, apibūdina ir nuosekliai aiškina apie Dievo ir žmogaus bendrystę, pakomentuoja stiprinimo būdus, tikėjimą paaiškina kaip santykį tarp asmens ir Asmens, pripažįsta ir vertina jo svarbą, pateikia Šventojo Rašto pavyzdžių.
B4.1. Įvardija didžiąsias pasaulio religijas, žino jų simbolius.	B4.2. Apibūdina didžiąsias pasaulio religijas, paaiškina simbolius, supranta sąvokas „politeizmas“, „monoteizmas“.	B4.3. Klasifikuoja monoteistines ir politeistines religijas, nurodo jų skirtumus ir panašumus.	B4.4. Klasifikuoja monoteistines ir politeistines religijas, paaiškina jų skirtumus ir panašumus, lygina didžiųjų religijų pagrindinius tikėjimo principus su krikščionių tikėjimu.
C. Bažnyčia ir liturgija			

C1.1. Padedamas apibūdina žodžių „apaštalas“ ir „misija“ prasmę bei juos tinkamai vartoja gerai žinomame kontekste.	C1.2. Įvardija žodžių „apaštalas“ „misija“ prasmę, pateikia pavyzdžių, tinkamai juos vartoja nesudėtingame kontekste, apibūdina, kas yra keliaujanti Dievo tauta.	C1.3. Paaiškina, kas yra keliaujanti Dievo tauta, nurodo Bažnyčios atsiradimo ir augimo bruožus.	C1.4. Gretina žodžių „apaštalas“ „misija“ prasmę, pateikia pavyzdžių, tinkamai juos vartoja naujame kontekste, paaiškina, kas yra keliaujanti Dievo tauta, apibūdina Bažnyčios atsiradimo ir augimo bruožus, pristato Bažnyčią kaip tarnaujančią bendruomenę, kurioje veikia įvairios karitatyvinės organizacijos.
C2.2. Padedamas atpažįsta liturginius laikotarpius ir šventes.	C2.2. Apibūdina svarbiausius liturginius laikotarpius ir šventes.	C2.3. Apibūdina ir paaiškina svarbiausių liturginių laikotarpių ir švenčių praktiką ir prasmę.	C2.4. Palygina ir kūrybiškai pristato liturginių laikotarpių ir švenčių praktiką, prasmę, skirtumus ir panašumus.
C3.1. Išvardina visus sakramentus ir su pagalba paaiškina jų prasmę, apmąsto savo elgesį ir santykį su tikėjimo bendruomene.	C3.2. Grupuoja sakramentus, atpažįsta sakramentų regimus ženklus ir per juos gaunamas malones, apibūdina savo elgesį ir santykį su tikėjimo bendruomene.	C3.3. Apibūdina sakramentų grupes ir per juos gaunamas malones.	C3.4. Naudodamasis įvairiais informacijos šaltiniais kūrybiškai perteikia sakramentų regimus ženklus ir per juos gaunamas malones, vertina bendruomenės svarbą.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Pristato maldos svarbą, iliustruoja pavyzdžiais iš Šv. Rašto.	D2.2. Pristato maldos svarbą asmens ir bendruomenės gyvenime, iliustruoja pavyzdžiais iš Šv. Rašto, sieja su realiu gyvenimo kontekstu.	D1.3. Vertina maldą, sieja su realiu gyvenimo kontekstu.	D1.4. Vertina maldą, iliustruoja pavyzdžiais iš Šv. Rašto ir asmeninio gyvenimo, sieja su realiu gyvenimo kontekstu ir vadovaujasi maldos patirtimi kasdieniniame gyvenime.
D2.1. Paaiškina sąžinės sampratą. Iš savo asmeninės patirties pateikia pavyzdžių.	D2.2. Pakomentuoja pavyzdžius, kaip sąžinė sąlygoja žmogaus apsisprendimus. Išvardija 10 Dievo įsakymų.	D2.3. Remdamasis sąžine ir Dekalogu svarsto asmeninius veiksmus, nusako tikėjimo ir darbų vienovės svarbą.	D2.4. Remdamasis sąžine, Dekalogu ir Kalno pamokslu aktyviai dalyvauja diskusijose, išsako argumentais pagrįstą nuomonę, paaiškina tikėjimo ir darbų vienovės svarbą.

D3.1 Padedamas nurodo kelis palaimintuosius ir šventuosius, apibūdina sąvokas „palaimintasis“, „šventasis“.	D3.2 Įvardija keletą palaimintųjų ir šventųjų, paaiškina jų svarbą. Vartoja sąvokas „palaimintasis“ „šventasis“.	D3.3. Pasakoja kelių palaimintųjų ar šventųjų gyvenimo istorijas ir jų reikšmę.	D3.4. Savarankiškai surenka duomenis apie pasirinktą palaimintąjį ar šventąjį, kūrybiškai perteikia reikšmingiausius nuveiktus darbus ir svarbą asmeniniame ir Bažnyčios gyvenime. Palaimintųjų ar šventųjų gyvenimus sugretina su Jėzaus mokymu.
E. Asmuo ir moralė			
E1.1. Įvardija žmonių žalingus įpročius ir elgseną, galimas pasekmes.	E1.2. Paaiškina veiksmo ir pasekmės ryšį, iliustruoja pavyzdžiais Padedamas padaro išvadas.	E1.3. Analizuoja veiksmo ir pasekmės ryšį, iliustruoja pavyzdžiais.	E1.4. Savarankiškai renka ir analizuoja veiksmo ir pasekmės ryšį iš įvairių šaltinių, juos apibendrina, nustato tendencijas ir paaiškina priežastis. Sukuria rekomendacijas tikrai laimei pasiekti ir gyvybei saugoti.
E2.2. Padedamas nurodo, kas yra fizinė ir dvasinė sveikata.	E2.2. Įvardija, kas yra fizinė ir dvasinė sveikata, pateikia keletą pavyzdžių, kaip gali saugoti savo ir kitų sveikatą.	E2.3. Įvardina fizinės ir dvasinės sveikatos reikšmę dalyvaujant Dievo plane.	E2.4. Nurodo fizinės ir dvasinės sveikatos sąsajas ir sudaro fizinės ir dvasinės sveikatos stiprinimo planą, dalyvaujant Dievo plane. Reflektuoja.
E3.1. Padedamas nurodo, sąsajas tarp tikėjimo ir atsakomybės už kūrinių.	E3.2 Įvardija sąsajas tarp tikėjimo ir atsakomybės už kūrinių, paaiškina Dievo ir žmogaus bendradarbiavimo svarbą kūrinių išsaugojime.	E3.3. Paaiškina sąsajas tarp tikėjimo ir atsakomybės už kūrinių, pagrindžia Dievo ir žmogaus bendradarbiavimo svarbą kūrinių išsaugojime..	E3.4. Inicijuoja diskusiją apie tikėjimo ir atsakomybės sąsajas, Dievo ir žmogaus bendradarbiavimo svarbą kūrinių išsaugojime, žmogaus santykį su savimi, kitais ir aplinka. Pateikia strategijas, kaip galėtų būti saugoma kūrinių. Imasi iniciatyvos praktinės veiklos projektams kurti ir realizuoti.
E4.1 Padedamas atpažįsta gailestingumo veiksmus ir nuostatas.	E4.2. Įvardija gailestingumo veiksmus ir nuostatas. Suranda gailestingumo pavyzdžių Šv. Rašte.	E4.3. Pagrindžia gailestingumo veiksmus ir nuostatas.	E4.4. Argumentuotai paaiškina gailestingumo darbų reikšmę, įvertina gailestingumo pavyzdžius

			Šventajame Rašte ir šventųjų gyvenimuose, pritaiko asmeniniame ir visuomenės gyvenime.
--	--	--	--

8.4. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Su pagalba paaiškina, kad Biblija turi literatūrinę ir dvasinę prasmę.	A1.2. Bendrais bruožais paaiškina, kuo skiriasi Biblijos dvasinė ir literatūrinė prasmės. Žino, kokiomis aplinkybėmis buvo užrašyta Biblija.	A1.3. Per pavyzdžius paaiškina žodines ir dvasines prasmes Biblijoje. Atpažįsta Biblijoje esančią istorinio konteksto kalbą.	A1.4. Pasirinktuose Biblijos tekstuose paaiškina žodines ir dvasines prasmes, jas interpretuoja istoriniame kontekste. Paaiškina, kaip Bibliją tyrinėja empiriniai mokslai ir teologija
A2.1 Tekste padedamas atpažįsta pasakojimo žinią ir istorinį kontekstą	A2.2. Tekste savarankiškai atpažįsta istorinį kontekstą ir paaiškina teksto žinios aktualumą	A2.3. Bibliniame tekste atpažįsta tikėjimo žinią ir istorinį kontekstą, juos gretina, paaiškina sąsajas ir aktualumą.	A2.4. Lyginamuose tekstuose atpažįsta istorinius kontekstus, išskiria perteikiamą žinią ir kūrybiškai pristato

<p>A3.1. Padedamas išskiria kelis Biblijos chronologinius įvykius, vardus, vietas, simbolinės kalbos pavyzdžius</p>	<p>A3.2. Išskiria kelis Biblijos chronologinius įvykius, nurodo vardus, vietas, atpažįsta simbolinę kalbą</p>	<p>A3.3. Įvardina svarbiausių chronologinių įvykių seką, reikšmingus vardus ir vietas, atpažįsta simbolinę Biblijos kalbą</p>	<p>A3.4. Savarankiškai nurodo chronologinių įvykių seką, joje kūrybiškai pateikia Išganymo istorijai svarbių asmenų ir vietovių pavyzdžius, interpretuoja simbolinę kalbą</p>
<p>B. Tikėjimo turinio pažinimas</p>			
<p>B1.1. Žino svarbiausius Išganymo istorijos įvykius, Jėzaus Dieviškumą ir žmogiškumą, mirtį ir Prisikėlimą.</p>	<p>B1.2. Pateikia kelis Išganymo istorijos įvykius. Ieško atsakymų į pagrindinius Prisikėlimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus.</p>	<p>B1.3. Prisikėlimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus sieja su asmeniniu gyvenimu.</p>	<p>B1.4. Pristato Išganymo istoriją siedamas su asmens gyvenimu</p>
<p>B2.1. Žino Šventąją Dvasią, kaip Švenčiausios Trejybės asmenį</p>	<p>B2.2. Atpažįsta Šventosios Dvasios veikimą per dovanas ir vaisius</p>	<p>B2.3. Komentuoja, kaip Šventosios Dvasios dovanos ir vaisiai keičia žmogaus gyvenimą, pateikia pavyzdžių.</p>	<p>B2.4. Per Šventosios Dvasios veikimą pademonstruoja Švenčiausios Trejybės bendrystę</p>
<p>B3.1. Padedamas atpažįsta Dievo veikimą asmeniniame gyvenime ir istoriniuose įvykiuose.</p>	<p>B3.2. Savarankiškai atpažįsta Dievo veikimą asmeniniame gyvenime ir istoriniuose įvykiuose.</p>	<p>B3.3. Įvardija Dievo veikimą asmeniniame gyvenime ir istorijoje, pateikia pavyzdžių</p>	<p>B3.4. Kūrybiškai pateikia Dievo veikimo asmeniniame gyvenime ir istorijoje pavyzdžius, juos sieja su bibliiniu pasakojimu.</p>

B4.1. Skiria, ką reiškia žodžiai krikščionis ir katalikas.	B4.2. Padedamas išvardina kelias krikščioniškas bažnyčias, atpažįsta jų pavadinimus.	B4.3. Apibūdina krikščioniškas bažnyčias, jų istorinį atsiradimą.	B4.4. Analizuoja panašumus ir skirtumus tarp krikščioniškų bažnyčių.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Padedamas atpažįsta, kad Bažnyčia turi mokymo ir tarnavimo misiją.	C1.2. Atpažįsta, kad Bažnyčia turi mokymo ir tarnavimo misiją, įvardina katalikiškas organizacijas, bendruomenes	C1.3. Apibūdina Bažnyčios mokymo ir tarnavimo misiją, duoda aktualių pavyzdžių.	C1.4. Paaškina, kodėl ir kokiais moralės, etikos, socialinio gyvenimo klausimais pasisako Bažnyčia, pateikia pavyzdžius kaip ji veikia.
C2.1. Padedamas paaškina, kad Bažnyčia švenčia tikėjimą liturgijoje: jį išpažįsta ir skelbia.	C2.2. Atpažįsta tikėjimo šventimo ir išpažinimo pavyzdžius.	C2.3. Paaškina tikėjimo šventimą, atpažįsta liturgijos gestus ir pamaldumo raišką.	C2.4. Liturgijos gestus ir pamaldumo simbolius sieja su bibliniais motyvais. Esant reikalui, dalyvauja liturgijos kūrimo procese.
C3.1. Padedamas nurodo sakramentų kilmę ir prasmę Bažnyčioje.	C3. Apibūdina sakramentų kilmę, savitumą, per juos gaunamas malones.	C3.3. Paaškina, kokia yra sakramentų kilmė, kokiomis sąlygomis ir kas gali priimti sakramentus, kokios per juos gaunamos malonės.	C3.4. Analizuoja sakramentų kilmę ir nurodo teikėją. Paaškina sakramentų „naudą“ žmogui.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			

D1.1 Savarankiškai įvardija, kas yra malda, kokia jos paskirtis.	D1.2. Išskiria maldos formas ir būdus.	D1.3. Paaiškina vidinės maldos savitumą ir būdus.	D1.4. Sukuria savo maldą.
D2.2. Atpažįsta tikėjimo augimą, kitimą	D2.2. Atpažįsta tikėjimo augimą ir dvasinio gyvenimo priemones, kurios tam daro įtaką	D2.3. Paaiškina dvasinio gyvenimo dinamiką ir jam reikalingas priemones	D2.4. Sieja savo gyvenimą su pašaukimu dvasinei ūgčiai ir taiko tam reikalingas priemones
D3.1. Atpažįsta herojiškus tikėjimo pavyzdžius	D3.2. Paaiškina herojiškų tikėjimo pavyzdžių šventumą. Nusako, kokia yra tikėjimo svarba ribinėse situacijose tautos istorijoje	D3.3. Pasakoja tikėjimo herojų pavyzdžius. Diskutuoja apie tikėjimo reikšmę asmeniui ir tautai ribinėse situacijose.	D3.4. Atpažįsta tikėjimo herojų gyvenime atsiliepimą į pašaukimą šventumui. Apibūdina tikėjimo svarbą asmeniniame ir tautos gyvenime.
E. Asmuo ir moralė			
E1.1. Su pagalba atpažįsta, kad žmogus pasaulyje gyvena iš meilės. Įvardija pažeidžiamas žmonių grupes ir būtinybę jiems suteikti pagalbą.	E1.2. Paaiškina žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą, pripažįsta kiekvieno asmens orumą nepaisant socialinių grupių ir pan.	E1.3. Išsako ir argumentuoja savo poziciją gyvybės klausimais.	E1.4. Gyvybės neliečiamumą aiškina remdamasis tikėjimo postulatais. Ieško ir modeliuoja galimą pagalbą skirtingus poreikius turintiems asmenims.
E2.2. Su pagalba gyvybės saugojimą paaiškina, kaip pagarbą sau ir kitam.	E2.2. Paaiškina, kodėl reikia gerbti ir rūpintis savo ir kitų gyvybe. Išvardija, kaip pasireiškia meilė santykiuose su kitais.	E2.3. Paaiškina žmogaus orumo reikšmę, kuriant santykį su kitu.	E2.4. Analizuoja būdus, kaip saugoma kūno ir dvasios sveikata, savo ir kitų gyvybė. Sieja pagarbą gyvybei su artimo meile.
E3.1. Atpažįsta ekologines problemas.	E3.2. Ekologines problemas sieja su žmogaus veikla.	E3.3. Nusako ir analizuoja tikėjimo ryšį su ekologiniu atsivertimu.	E3.4. Generuoja idėjas, kuria veiksmų planą, kaip gali būti sprendžiamos ekologinės problemos tikėjimo perspektyvoje.

E4.1. Įvardija Bažnyčioje vykdomą socialinę veiklą.	E4.2. Įvardija socialinio Bažnyčios mokymo principus. Nurodo savanorystės svarbą.	E4.3. Paaiškina socialinio Bažnyčios mokymo principus. Apibūdina savanorystės bruožus.	E4.4. Suplanuoja savanoriškas veiklas remdamasis socialinio Bažnyčios mokymo principais.
---	---	--	--

8.5. Pasiekimų lygių požymiai. 9–10 klasės

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Padedamas įvardija skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų.	A1.2. Įvardija skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų, savais žodžiais apibūdina Šventojo Rašto reikšmę Bažnyčiai.	A1.3. Įvardija ir paaiškina skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų, ir nusako Šventojo Rašto reikšmę Bažnyčiai ir mokslui.	A1.4. Įvardija ir paaiškina skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų, kūrybiškai perteikia įvairiais būdais Šventojo Rašto reikšmę Bažnyčiai, mokslui, asmeniniam gyvenimui.
A2.1. Savais žodžiais paaiškina kaip pritaikyti Biblijos tekstus savo gyvenime. Pagal pateiktą pavyzdį apibūdina biblinės kultūros kontekstą.	A2.2. Analizuoja kaip bibliniai tekstai daro įtaką asmeniniams ir visuomeniniams sprendimams, lygina biblinės kultūros kontekstą su šių dienų aktualijomis. Savo nuomonę iš dalies pagrindžia argumentais.	A2.3. Remdamasis biblinės kultūros kontekstu, literatūriniais kūriniais vertina kaip bibliniai tekstai daro įtaką asmeniniams ir visuomeniniams sprendimams, kelia probleminius klausimus, svarsto pateikdamas argumentus.	A2.4. Remdamasis biblinės kultūros kontekstu, literatūriniais kūriniais kūrybiškai interpretuoja kaip bibliniai tekstai daro įtaką asmeniniams ir visuomeniniams sprendimams, diskusijose kelia probleminius klausimus, svarsto, pateikdamas argumentus. Įvairiais aspektais aptaria pasirinktą problemą ar klausimą.
A3.1. Savo aplinkoje atpažįsta biblinius simbolius, vardus ir reiškinius, paaiškina jų reikšmę.	A3.2. Savo aplinkoje atpažįsta biblinius simbolius, vardus ir reiškinius, paaiškina jų reikšmę, susieja su biblinėmis istorijomis.	A3.3. Paaiškina savo aplinkoje matomus biblinius simbolius, vardus ir reiškinius, susieja su biblinėmis istorijomis, kelia probleminius klausimus.	A3.4. Savo aplinkoje, literatūroje ir mene atpažįsta ir interpretuoja biblines istorijas ir nurodo pagrindinius biblinius simbolius, vardus, reiškinius, kelia probleminius klausimus, ieško atsakymų.

B. Tikėjimo turinio pažinimas

B1.1. Padedamas formuluoja klausimus ir ieško atsakymų apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą.	B1.2. Formuluoja klausimus ir ieško atsakymų apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą. Įvardija Įsikūnijimo ir Išganymo slėpinio esmę.	B1.3. Analizuoja ir lygina bibliinius tekstus apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą.	B1.4. Žino autentiškus šaltinius ir geba kritiškai vertinti informaciją apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą. Įvertina Įsikūnijimo, Išganymo slėpinio ir Jėzaus misijos reikšmę.
B2.1. Geba atpažinti teisingus ir klaidingus Dievo įvaizdžius.	B2.2. Įvardija klaidingų ir teisingų Dievo įvaizdžių atsiradimo priežastis ir pasekmes.	B2.3. Apibūdina teisingus Dievo įvaizdžius remdamasis Biblija. Nurodo dieviškųjų Asmenų veiklą ir savitumą.	B2.4. Paaiškina ir pagrindžia teisingus Dievo įvaizdžius remdamasis Biblija. Įvardija Švenčiausios Trejybės asmenų veiklą, savitumą ir raišką žmogaus gyvenime.
B3.1. Savais žodžiais apibūdina mokslo ir tikėjimo santykį per jų keliamus klausimus. Samprotauja apie gyvenimo tikslą.	B3.2. Renka, sieja ir kritiškai vertina informaciją apie mokslo ir tikėjimo dialogą. Diskutuoja apie krikščioniškojo gyvenimo tikslą Amžinybės perspektyvoje.	B3.3. Žino ir teisingai apibūdina mokslo ir tikėjimo santykį. Analizuoja ir komentuoja krikščioniškojo gyvenimo tikslą Amžinybės perspektyvoje.	B3.4. Tikslingai pasirenka ir kūrybiškai naudoja kompleksines raiškos priemones ir formas įvardindamas tikėjimo ir mokslo vaidmenį žmogaus gyvenime. Argumentuotai nusako krikščioniškojo gyvenimo tikslą Amžinybės perspektyvoje.
B4.1. Apibrėžia ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas.	B4.2. Apibrėžia ir palygina ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas. Remdamasis šaltiniais įvardija ekumeninių ir tarpreliginių susitikimų tikslą ir rezultatus.	B4.3. Paaiškina ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas, jų raidos etapus ir pateikia ekumeninių bendruomenių pavyzdžių, apibūdina susitikimų tikslą ir rezultatus.	B4.4. Tinkamai vartoja ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas, diskutuoja apie ekumeninių ir tarpreliginių susitikimų tikslą ir rezultatus. Analizuoja ir pristato įvairiomis raiškos priemonėmis II Vatikano susirinkimo dokumentą „Dekretas dėl ekumenizmo“.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Apibūdina religinio meno reikšmę, paaiškina tradicijos svarbą žmogaus ir visuomenės gyvenime.	C1.2. Apibūdina ir vertina religinio meno reikšmę, Analizuoja ir lygina skirtingas krikščioniškas tradicijas.	C1.3. Nusako krikščioniškam tapatumui kylančius iššūkius ir atsiveriančias galimybes Bažnyčios istorijoje.	C1.4. Savarankiškai interpretuoja Bažnyčios istorijos įvykius.

Pateikia tikėjimo liudijimo pavyzdžių Bažnyčios istorijoje.	Pateikia pavyzdžių, kaip Bažnyčia atsiliepiama į kiekvieno žmogaus ir visuomenės poreikius.		Naudodamas kompleksines raiškos priemones pavyzdžiais—ilustruoja tikėjimo liudijimą Lietuvoje.
C1.1. Padedamas įvardija tradicijos svarbą ir krikščioniško tapatumo bruožus, nusako kylančius iššūkius ir atsiveriančias galimybes Bažnyčios istorijoje.	C1.2. Įvardija tradicijos svarbą ir krikščioniško tapatumo bruožus, nusako kylančius iššūkius ir atsiveriančias galimybes Bažnyčios istorijoje ir pateikia pavyzdžių, kaip Bažnyčia atsiliepiama į kiekvieno žmogaus ir visuomenės poreikius.	C1.3. Nusako krikščioniškam tapatumui kylančius iššūkius ir atsiveriančias galimybes Bažnyčios istorijoje.	C1.4. Naudodamas kompleksines raiškos priemones pavyzdžiais iliustruoja krikščioniško tapatumo bruožus ir krikščioniškas tradicijas Lietuvoje ir pasaulyje. Remdamasis Bažnyčios mokymu į kiekvieno žmogaus ir visuomenės poreikius kuria rekomendacijas krikščioniško tapatumo stiprinimui.
C2.2. Paaiškina, kas yra liturgija. Analizuoja, kokią įtaką asmens veikimas/ neveikimas turi Bažnyčios gyvenimui.	C2.2. Žino pagrindinius liturginius veiksmus. Paaiškina, kad krikščionis turi daug galimybių aktyviai įsitraukti į liturgiją ir ją praturtinti savo gabumais.	C2.3. Pakomentuoja pagrindinius liturginius veiksmus.	C2.4. Apibūdina, liturginius veiksmus, tikslingai vartoja liturgijos sąvoką. Atlieka tiriamąjį darbą apie vietos bendruomenę. Apibūdina asmens atsakomybę už krikščioniškos bendruomenės stiprinimą.
C3.1. Įvardija sakramentus ir paaiškina jų prasmę.	C3.2. Paaiškina, kaip sakramentinis gyvenimas daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.	C3.3. Apibrėžia sakramentinio gyvenimo požymius ir gaunamas malones.	C3.4. Kuria žmogaus gyvenimo aprašymą, siedamas konkrečių sakramentų šventimą su žmogaus gyvenimo etapais.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Įvardija maldos reikšmę asmens ir bendruomenės gyvenime.	D.2. Nusako kasdieninės maldos svarbą asmens gyvenime, nurodo praktinius maldos būdus.	D1.3. Apibūdina maldos svarbą asmens ir bendruomenės gyvenime, analizuoja stereotipų ir išankstinių nusistatymų kilmę ir neigiamą poveikį maldos gyvenimui.	D1.4. Vertina maldos svarbą asmens ir bendruomenės gyvenime, sukuria dienotvarkę, kurioje atsispindi maldos laikas, pakomentuoja stereotipų ir išankstinių nusistatymų kilmę, neigiamą poveikį maldos gyvenimui, siūlo maldos galimybes įvairiomis aplinkybėmis.

D2.2. Įvardija, kas yra atsivertimas. Pasakoja jaunų šventųjų gyvenimo istorijas.	D2.2 Žino ir teisingai apibūdina, kas yra atsivertimas ir pateikia atsivertimo pavyzdžių. Kelia dvasinio gyvenimo svarbos klausimus savo ir šventųjų gyvenimuose ir ieško atsakymų.	D2.3. Analizuoja atsivertino reikšmę. Lygina savo ir šventųjų gyvenimo tikslus, dvasinio tobulėjimo būdus ir daro išvadas.	D2.4. Išsamiai paaiškina atsivertimo reikšmę. Remiasi šventųjų pavyzdžiais ir sukuria savo dvasinio tobulėjimo planą.
D3.1. Nusako, koks yra krikščionio pašaukimas ir misija, ku skiriasi karjera ir pašaukimas išsakydamas savo nuomonę, kurią iš dalies pagrindžia.	D3.2. Susieja krikščionišką pašaukimą ir misiją su Kūrėjo duota laisve pasirinkti. Palygina pašaukimo formas.	D3.3. Kūrybiškai pateikia misijų ir įvairių pašaukimų teikiamas galimybes, savo nuomonę argumentuoja.	D3.4 Analizuoja misionierišką veiklą pasaulyje ir savarankiškai įsivertina Dievo dovanotus talentus planuodamas savo asmeninį gyvenimą ir profesinę karjerą.
E. Asmuo ir moralė			
E1.1. Atpažįsta bioetines problemas nurodytuose šaltiniuose.	E1.2. Įvardija bioetikos pagrindinius principus. Išskiria gyvybės ir mirties kultūrų požymius.	E1.3. Įvertina „gyvybės ir mirties kultūrų“ poveikį asmens ir visuomenės gyvenimui.	E1.4. Analizuoja bioetinius klausimus remdamasis krikščioniškuoju mokymu. Interpretuoja ir vertina savo vaidmenį renkantis gyvybės kultūrą.
E2.2. Aptaria skirtingas meilės sampratas. Įvardija, ką reiškia atsakingas lytinis elgesys.	E2.2. Svarsto ir lygina krikščionišką ir sekuliarų požiūrį į meilę, žmogaus lytiškumą, santuoką ir Santuokos sakramentą.	E2.3. Paaiškina žmogaus lytiškumo ir meilės sampratas. Įvardija santuokos ir Santuokos sakramento prigimtį, tikslą, savybes.	E2.4. Apibūdina žmogaus lytiškumo, meilės sampratas, Santuokos sakramento svarbą Bažnyčios mokyme, Jėzaus gyvenime ir darbuose.
E3.1. Įvardija globalizacijos ir vartotojiškumo sąvokas, žino tvarumo principus. Analizuoja situacijas, kaip galima atjausti, padėti šalia esantiems.	E3.2. Įvardija Bažnyčios socialinio mokymo gaires žmogaus darbo klausimais. Nusako globalizacijos ir vartotojiškumo poveikį asmens, bendruomenės, šalies gyvenime.	E3.3. Geba išdėstyti savo požiūrį į vartotojiškumo ir globalizacijos įvykius ir reiškinius, jį pagrįsti asmenine patirtimi ir Bažnyčios mokymu.	E3.4. Diskutuoja apie vartotojiškumą ir globalizaciją, iš to kylančias problemas, ieško sprendimo būdų, renkasi nevirtotojišką požiūrį, siūlo idėjas, kaip dalintis materialiniais ištekliais su stokojančiais, kuriant Dievo Karalystę.
E4.1. Padedamas analizuoja pagrindinius Bažnyčios socialinio	E4.2. Apibūdina pagrindinius Bažnyčios socialinio mokymo	E4.3. Vertina Bažnyčios socialinio mokymo principus ir pavyzdžiais	E4.4. Taikydamas Bažnyčios socialinio mokymo principus

mokymo principus. Įvardija žiniasklaidos poveikį asmens ir bendruomenės gyvenime.	principus ir nurodo rekomenduojamus būdus socialinėms problemoms Lietuvoje ir pasaulyje spręsti. Analizuoja medijų poveikį asmens ir bendruomenės gyvenime.	paaškina Bažnyčios socialinio mokymo esmę, susieja juos su Jėzaus mokymu.	sukuria socialinę reklamą socialinėms problemoms Lietuvoje ir pasaulyje spręsti. Kūrybiškai taiko medijos bendradarbiavimo priemonės įvairioms karitatyvinėms veikloms atlikti.
---	---	---	---

8.6. Pasiekimų lygių požymiai. 11–12 klasės

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Šventojo Rašto pažinimas			
A1.1. Atpažįsta Biblijos formavimosi ir pasaulio, kultūros, literatūros istorijos sąsajas.	A1.2. Sieja Biblijos formavimosi ir pasaulio, kultūros, literatūros istorijas.	A1.3. Palygina Biblijos formavimosi ir pasaulio, kultūros, literatūros istorijas.	A1.3. Pateikia argumentų Biblijos formavimosi ir pasaulio, kultūros, literatūros istorijų sąsajų.
A2.2. Atpažįsta Biblijos interpretavimą kultūroje.	A2.2. Išskiria Biblijos interpretavimo kultūroje būdus.	A2.3. Apibūdina Biblijos tekstų literatūrinę, istorinę dvasines prasmes, tyrinėja Biblijos interpretavimo pavyzdžius literatūroje, kultūroje.	A2.4. Analizuoja Biblijos interpretavimo kultūroje būdus ir iliustruoja juos pavyzdžiais.
A3.1. Atpažįsta biblinius simbolius, vardus ir reiškinius.	A3.2. Išskiria biblinius simbolius, vardus ir reiškinius	A3.3. Tyrinėja biblinius reiškinius, vardus, simbolius analizuodami literatūros ir meno kūrinius.	A3.4. Kitiškai vertina biblinius simbolius, vardus ir reiškinius
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1. Atpažįsta dievišką ir žmogišką Jėzaus prigimties aiškinimą kitų religijų kontekste.	B1.2. Lygina įvairių religijų požiūrį į Jėzaus asmenį.	B1.3. Paaškina žmogišką ir dievišką Jėzaus prigimtį kitų religijų kontekste, analizuoja vaizdavimo būdus meno kūriniuose.	B1.4. Analizuoja ir lygina dievišką ir žmogišką Jėzaus prigimtį kitų religijų kontekste.
B2.2. Atpažįsta Trejybinio Dievo slėpinį įvairiuose kontekstuose.	B2.2. Lygina Trejybinio Dievo slėpinį įvairiuose kontekstuose.	B2.3. Komentuoja Trejybinio dievo slėpinį įvairiuose kontekstuose.	B2.4. Pateikia Trejybinio Dievo vaizdavimo pavyzdžių įvairiuose kontekstuose.

B3.1. Atpažįsta žmogaus troškimą ieškoti Dievo.	B3.2. Pateikia Dievo ieškojimo pavyzdžių.	B3.3. Apibūdina žmogaus troškimą ieškoti, pažinti ir atsiliepti į Dievo kvietimą.	B3.4. Tyrinėja ir įvardija įvairius žmogaus kelius Dievo link.
B4.1. Atpažįsta tarpreliginio ir tarpkultūrinio dialogo pavyzdžius.	B4.2. Atpažįsta religijų ir kultūrų poveikį krikščioniškajai kultūrai.	B4.3. Lygina įvairias religijas, kultūras, pagrindžia tarpreliginio, tarpkultūrinio dialogo svarbą remdamasis savo religine ir/ar kultūrine patirtimi.	B4.4. Analizuoja ir kritiškai apmąsto savo ir kitų kultūrų, religijų poveikį krikščioniškajam tapatumui.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1. Atpažįsta krikščionio misiją pasaulyje.	C1.2. Pateikia krikščionio misijos pasaulyje pavyzdžių.	C1.3. Apibūdina krikščionio misiją pasaulyje.	C1.3. Siūlo būdus, kaip įgyvendinti krikščionio misiją pasaulyje.
C2.2. Atpažįsta tikėjimo šventimą įvairiuose kultūrinuose kontekstuose.	C2.2. Pateikia įvairių tikėjimo šventimo pavyzdžių	C2.3. Analizuoja tikėjimo šventimo pavyzdžius įvairiuose kultūrinuose kontekstuose.	C2.4. Tikslingai pasirenka ir kuria tikėjimo šventimą įvairia menine, kultūrine raiška.
C3.1. Žino sakramentinio gyvenimo prigimtį ir charakterį.	C3.2. Paaškina sakramentinio gyvenimo prigimtį ir charakterį.	C3.3. Analizuoja sakramentinio gyvenimo prigimtį ir charakterį.	C3.4. Analizuoja ir argumentuotai paaškina, kaip sprendimų priėmimas lemia krikščionišką gyvenimą.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1. Atpažįsta ir įvardija įvairias dvasingumo formas.	D1.2. Analizuoja įvairias dvasingumo formas Katalikų Bažnyčios mokymo perspektyvoje.	D1.3. Kritiškai vertina įvairias dvasingumo formas Katalikų Bažnyčios mokymo perspektyvoje.	D1.4. Tikslingai renkasi dvasinio gyvenimo būdus.
D2.2. Atpažįsta krikščioniško tapatumo raišką šiuolaikinio pasaulio kontekste.	D2.2. Apibrėžia krikščionišką tapatumą šiuolaikinio pasaulio kontekste.	D2.3. Analizuoja krikščionišką tapatumą šiuolaikinio pasaulio kontekste.	D2.4. Nustato krikščioniško tapatumo tobulintinas sritis ir prioritetus, suplanuoja pokyčiams laiką.
D3.1. Įvardija įvairius krikščionio pašaukimo į šventumą kelius.	D3.2. Pateikia įvairių krikščionio pašaukimo į šventumą kelių pavyzdžių.	D3.3. Tyrinėja įvairius krikščionio pašaukimo į šventumą kelius.	D3.4. Projektuoja įvairius krikščionio pašaukimo į šventumą kelius.
E. Asmuo ir moralė			
E1.1. Atpažįsta kylančias moralines ir etines dilemas, susijusias su žmogaus gyvybės verte.	E1.2. Paaškina moralinius ir etinius sprendimus, susijusius su žmogaus gyvybės verte ir neliečiamumu.	E1.3. Analizuoja moralinius ir etinius sprendimus, susijusius su žmogaus gyvybės verte ir neliečiamumu.	E1.4. Interpretuoja ir kritiškai vertina moralinius ir etinius sprendimus, susijusius su žmogaus gyvybės verte ir neliečiamumu.

E2.2. Kelia klausimus apie žmogaus lytiškumą.	E2.2. Paaiškina žmogaus lytiškumo sampratą pagal Katalikų Bažnyčios mokymą.	E2.3. Analizuoja žmogaus lytiškumo sampratą Katalikų Bažnyčios mokymo perspektyvoje.	E2.4. Kitiškai ir argumentuotai vertina įvairias žmogaus lytiškumo sampratas Katalikų Bažnyčios mokymo perspektyvoje.
E3.1. Atpažįsta asmens atsakomybių ribas globaliame pasaulyje.	E3.2. Aptaria asmens atsakomybių ribas globaliame pasaulyje.	E3.3. Pagrindžia asmens atsakomybių ribas globaliame pasaulyje, demonstruoja atsakingą elgesį ir gyvenimo būdą.	E3.4. Svarsto asmens atsakomybių ribas globaliame pasaulyje ekologinio dvasingumo perspektyvoje.
E4.1. Atpažįsta Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo pavyzdžius.	E4.2. Pateikia Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo įgyvendinimo pavyzdžių.	E4.3. Aptaria visuomenėje kylančias problemas Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo perspektyvoje.	E4.4. Kitiškai vertina socialines problemas Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo perspektyvoje.
